

STAROSTWO POWIATOWE W PUŁTUSKU

POWIATOWY ZESPÓŁ ZARZĄDZANIA KRYZYSOWEGO

CZEŚĆ III

ZAŁĄCZNIKI FUNKCJONALNE DO PLANU GŁÓWNEGO WYCIĄG

WYDZIAŁ ZARZĄDZANIA KRYZYSOWEGO

PUŁTUSK 2019

ROZDZIAŁ 1

PROCEDURY REALIZACJI ZADAŃ Z ZAKRESU ZARZĄDZANIA KRYZYSOWEGO

1.1. Zasady uruchamiania działań przewidywanych w procedurach realizacji zadań z zakresu zarządzania kryzysowego, ujęte w załącznikach funkcjonalnych Powiatowego Planu Zarządzania Kryzysowego

Podstawą do uruchomienia procedur realizacji zadań z zakresu zarządzania kryzysowego podmiotów wiodących i podmiotów współpracujących w sytuacjach kryzysowych jest decyzja właściwego organu administracji publicznej o przystąpieniu do ich podjęcia:

- **w trybie bezzwłocznym** przez właściwy co do miejsca zdarzenia organ zarządzania kryzysowego (starosty, burmistrza lub wójta). W przypadku braku takiej możliwości decyzję podejmuje odpowiedni dyżurny centrum zarządzania kryzysowego, informując jak najszybciej właściwy organ zarządzania kryzysowego o podjęciu takiej decyzji i okolicznościach (przyczynach) jej podjęcia,
- **w trybie „normalnym”**, tj. w okolicznościach dużego prawdopodobieństwa zaistnienia nadzwyczajnego zagrożenia lub uzyskanych już informacji o niebezpiecznych zdarzeniach na danym obszarze spełniającym ustawowe przesłanki sytuacji kryzysowej - wynikające z art. 3 ustawy o zarządzaniu kryzysowym. Podjęcie decyzji o przystąpieniu do działań, powinno być poprzedzone pełną informacją o zaistniałym zagrożeniu, jego wstępnie prognozowanych skutkach i poniesionych stratach. Za podjęcie tej decyzji odpowiada właściwy organ zarządzania kryzysowego.

W przypadkach zagrożeń niezbyt groźnych oraz o małej skali, niespełniających kryteriów sytuacji kryzysowej, np. w wypadkach komunikacyjnych, lokalnych pożarach, katastrofach budowlanych - zwłaszcza takich, w których nie było ofiar śmiertelnych - decyzję podejmują wyznaczone osoby odpowiedzialne za przygotowanie resortowych służb inspekcji i straży (policji, państwowej i ochotniczej straży pożarnej, państwowego ratownictwa medycznego i służb ratownictwa komunalnego). O podjęciu takich decyzji i o fakcie przystąpienia do działań informują niezwłocznie właściwe terytorialnie centra zarządzania kryzysowego - w przypadku, gdy właściwa służba nie jest w stanie prowadzić normalnych działań bez wsparcia ze strony innych służb, inspekcji i straży oraz gdy zdarzenie nie jednoznacznie wskazuje, która ze służb jest wiodąca.

Sposoby uruchamiania działań podmiotów wiodących i współpracujące w realizacji zadań w sytuacjach kryzysowych zostały uregulowane w Regulaminie Powiatowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego, Regulaminie Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego, a w szczególności w algorytmach powiadamiania i współdziałania oraz w planach działania podmiotów wiodących i współpracujących w sytuacjach kryzysowych.

1.2. Załączniki funkcjonalne do Powiatowego Planu Zarządzania Kryzysowego

Wyznaczono podmioty wiodące/współpracujące do opracowania i wdrażania procedur realizacji zadań z zakresu zarządzania kryzysowego zwane dalej procedurami działania - na zagrożenia wynikające z siatki bezpieczeństwa powiatu pułtuskiego, które stanowią załączniki funkcjonalne do powiatowego planu zarządzania kryzysowego.

Procedury działania podmiotów wiodących oraz wyznaczonych podmiotów współpracujących, są opracowywane na podstawie zarządzenia Starosty Pułtuskiego w sprawie zasad opracowania i wdrażania Powiatowego Planu Zarządzania Kryzysowego oraz stosownie do merytorycznych zaleceń resortowych w tym zakresie.

**Wykaz dokumentów stanowiących załączniki funkcjonalne
do Powiatowego Planu Zarządzania Kryzysowego**

Podmiot odpowiedzialny za opracowanie załącznika funkcjonalnego do PPZK	Nazwa dokumentu

Podmiot odpowiedzialny za opracowanie załącznika funkcjonalnego do PPZK	Nazwa dokumentu
UWAGA: Podmioty wiodące/współpracujące, zgodnie z siatką bezpieczeństwa powiatu pułtuskiego, opracowują i przekazują do Wydziału Zarządzania Kryzysowego Starostwa Powiatowego w Pułtusk - Plany i procedury działania w sytuacjach kryzysowych, które będą stanowić załączniki funkcjonalne do Powiatowego Planu Zarządzania Kryzysowego. Poszczególni koordynatorzy Zespołów Wsparcia Logistycznego (ZWL) opracowują plany zabezpieczenia logistycznego powierzonych im zadań w uzgodnieniu z podmiotami wiodącymi wynikającymi z Tabeli koordynacji wsparcia logistycznego, które po zatwierdzeniu przez Starostę będą stanowić załączniki funkcjonalne do Powiatowego Planu Zarządzania Kryzysowego.	

1.3. Procedury działania w sytuacjach kryzysowych – wyciągi

1.3.1 Procedura reagowania – awaria, wypadek, katastrofa komunikacyjna z materiałem promieniotwórczym

Głównymi zagrożeniami dla ratownika i ludności będą:

- zewnętrzna ekspozycja od źródła punkowego,
- zewnętrzna ekspozycja od źródła płaskiego,
- narażenie skóry i rąk od skażeń powierzchniowych, narażenie wewnętrzne od inhalacji,
- narażenie wewnętrzne od spożycia.

Podczas awarii i wypadków z materiałami promieniotwórczymi możliwe są następujące zagrożenia:

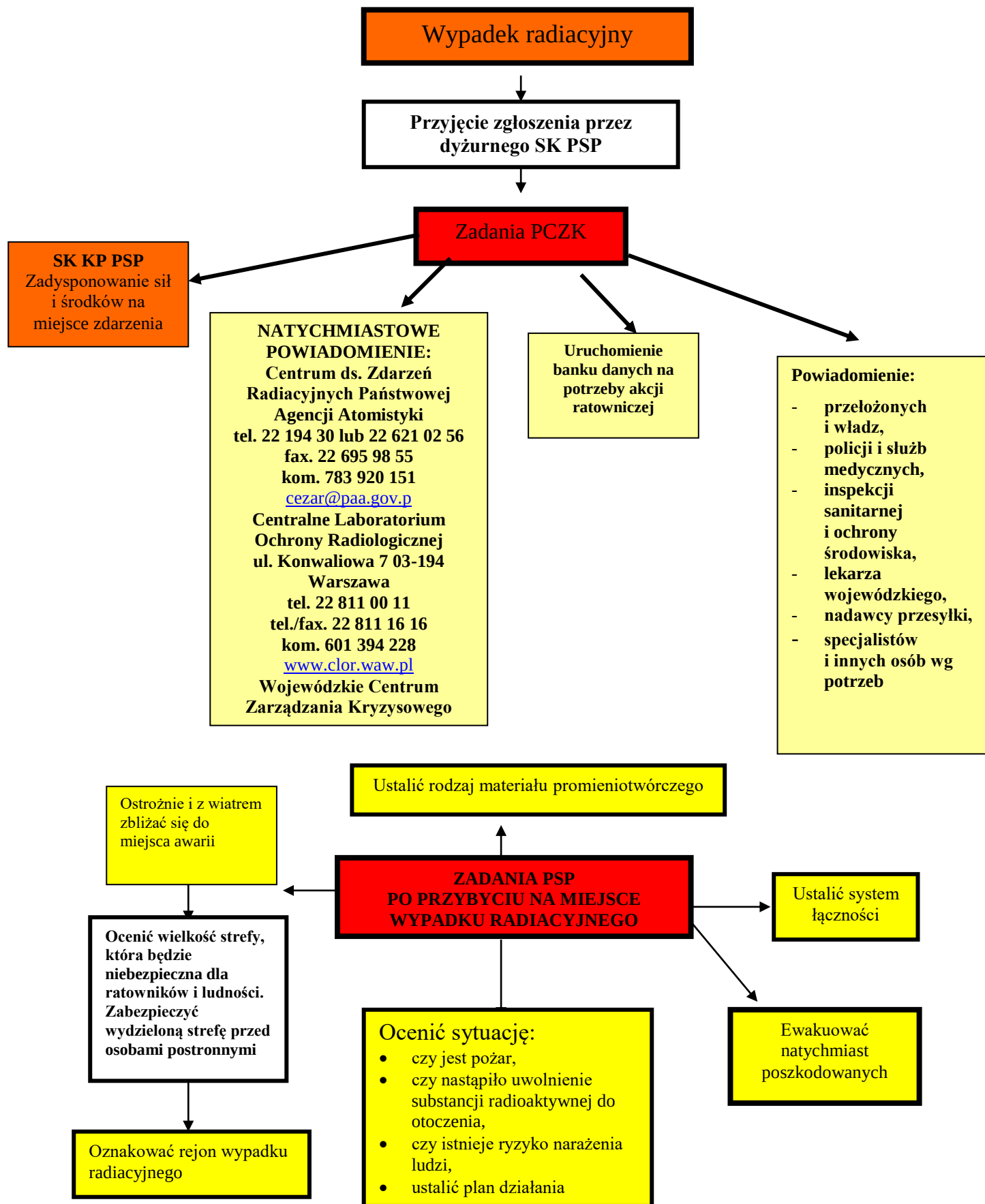
- niektóre materiały promieniotwórcze mogą nie zostać wykryte przez ogólnie dostępne przyrządy pomiarowe,
- wdychanie gazów lub aerozoli, wprowadzanie tego materiału przez układ pokarmowy lub bezpośredni z nimi kontakt będzie powodować skażenie promieniotwórcze organizmu ludzkiego,
- niektóre substancje mogą mieć także działanie toksyczne lub żrące,
- efekty bezpośredniego kontaktu lub inhalacji mogą być opóźnione,
- przedłużony okres narażenia może spowodować poważne zmiany chorobowe, a nawet śmierć,
- utrata kontroli nad pożarem lub rozmycie materiałów wodą może skażyć teren,
- dodatkowe zagrożenia stwarzają materiały utleniające (mogą spowodować przyspieszenie palenia, kiedy istnieje źródło ognia), samozapalenie (samozapłon może powstać podczas kontaktu z powietrzem, może zapalić się powtórnie po ugaszeniu pożaru) oraz reagujące z wodą (wytwarzają się trujące i żrące gazy).

Trzy sposoby ograniczenia stopnia napromieniowania:

- **Odległość** – Im większa odległość od źródła promieniowania tym mniejszy stopień napromieniowania. Dlatego w przypadku poważnej awarii w elektrowni jądrowej lokalne władze organizują ewakuację zagrożonej ludności.
- **Oslony** – Im cięższa i grubsza osłona znajduje się między tobą i źródłem promieniowania tym lepiej. Dlatego lokalne władze mogą zalecić pozostanie w mieszkaniach lub w domowych okryciach.
- **Czas** – Większość substancji promieniotwórczych szybko traci swoją aktywność. Ograniczenie czasu przebywania w pobliżu źródła promieniowania, szczególnie na początku awarii, znacznie zmniejsza stopień napromieniowania. Po wypadku radiacyjnym (awarii w elektrowni jądrowej) władze lokalne będą śledzić natężenie promieniowania i podadzą, kiedy niebezpieczeństwo minęło.

**PROCEDURY ORGANIZACJI I PROWADZENIA DZIAŁAŃ RATOWNICZYCH
PODCZAS WYPADKU (AWARII) Z UDZIAŁEM MATERIAŁÓW
PROMIENIOTWÓRCZYCH.**

FAZA I

Naczelną zasadą działania w rejonie wypadku (awarii) jest taka organizacja pracy, która zmniejszy do minimum dawki promieniowania otrzymane przez ratowników i inne osoby. Stosować należy osłony oraz urządzenia pozwalające pracować na odległość. Nie wolno dopuścić do nadmiernego napromieniowania rąk i skażenia skóry, a w szczególności należy chronić się przed skażeniami wewnętrznymi. W terenie kontrolowanym nieodzowne jest ubranie ochronne i specjalne obuwie.

Ratownicy uczestniczący w likwidacji nie powinni być narażeni na dawkę przekraczającą 20mSv.

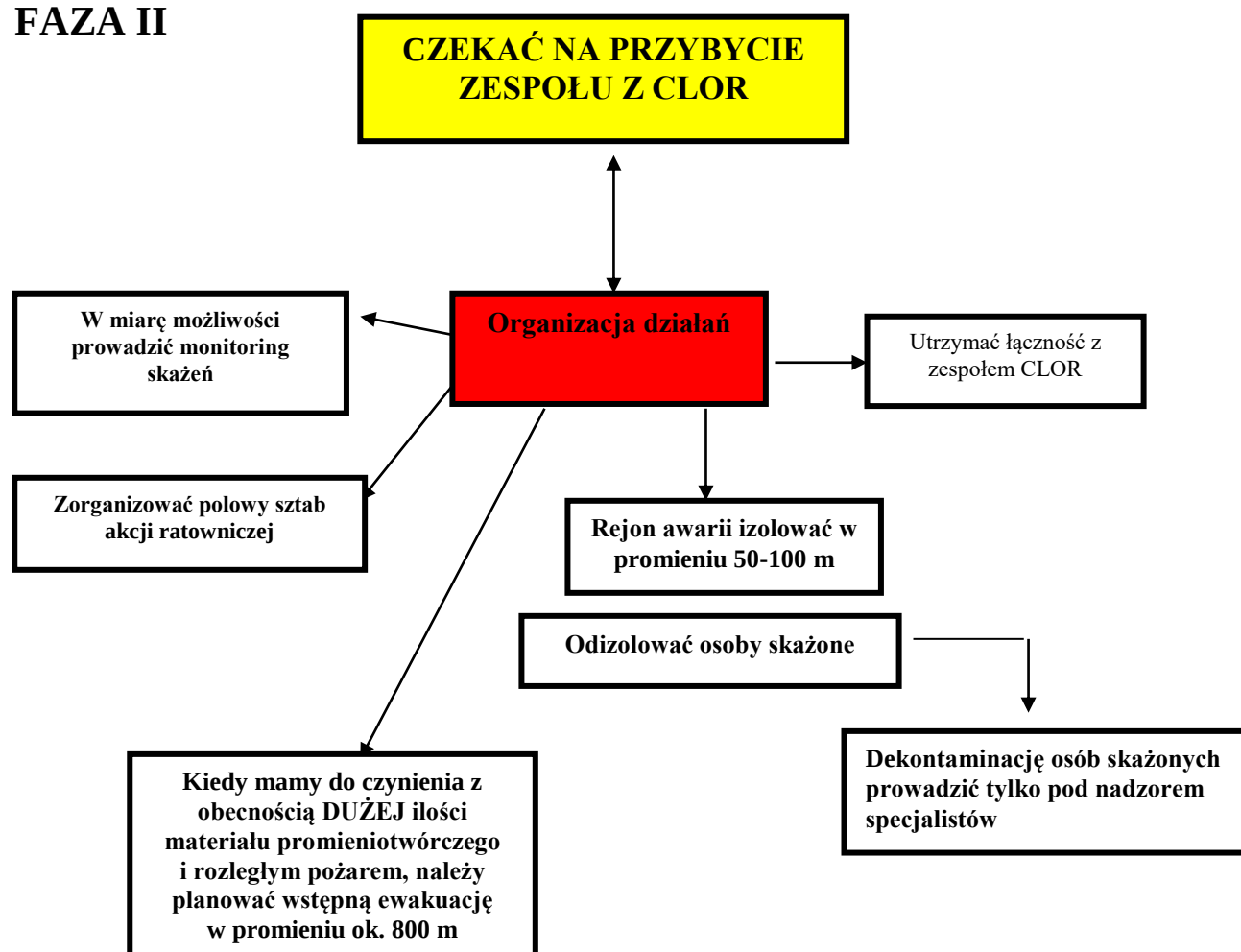
Wyjątkiem w tym zakresie jest ich udział w działaniach mających na celu:

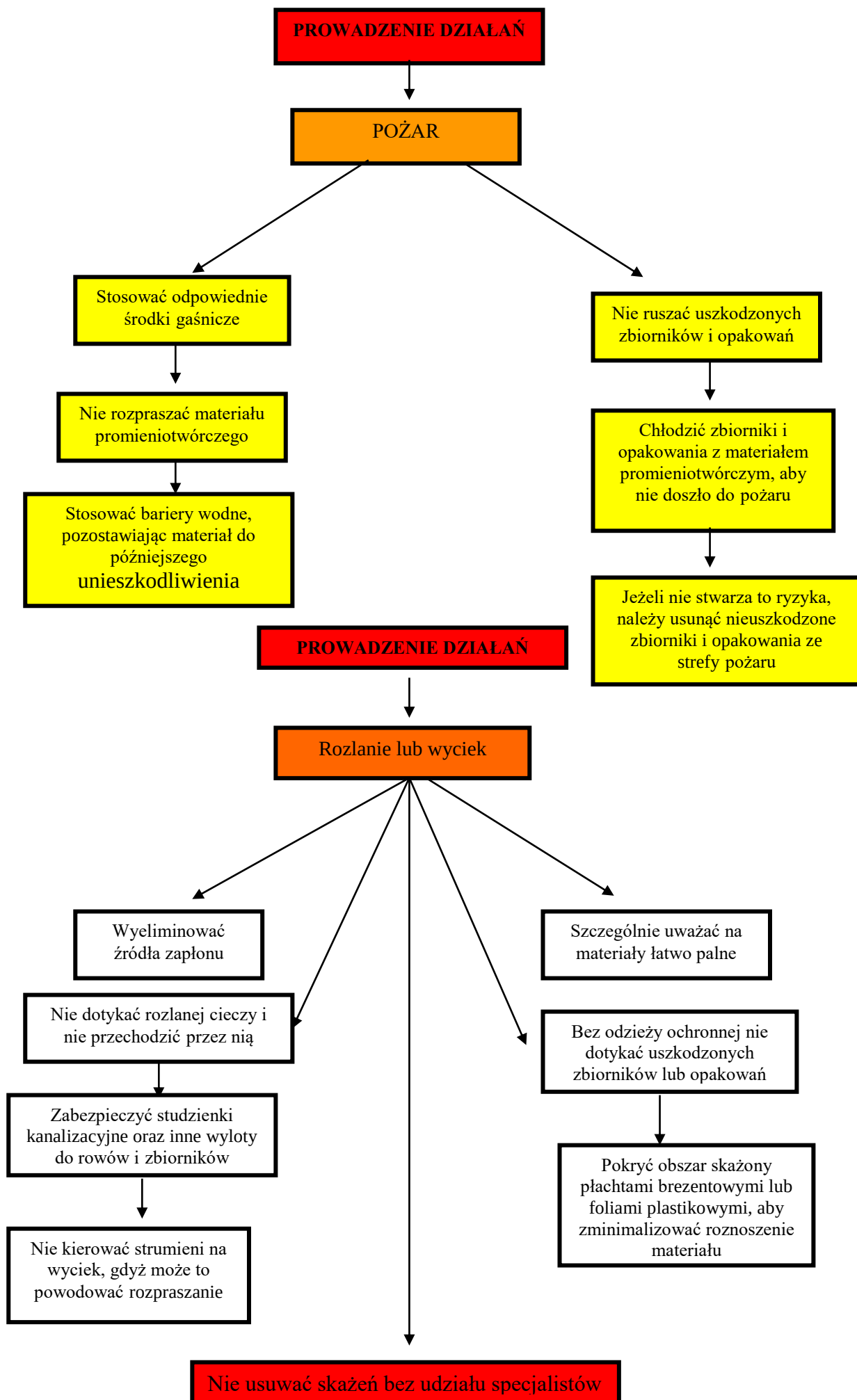
- ratowanie życia ludzkiego lub zapobieganie poważnej utracie zdrowia,
- uniknięcie dużej dawki zbiorowej,
- zapobieganie katastrofie na dużą skalę,

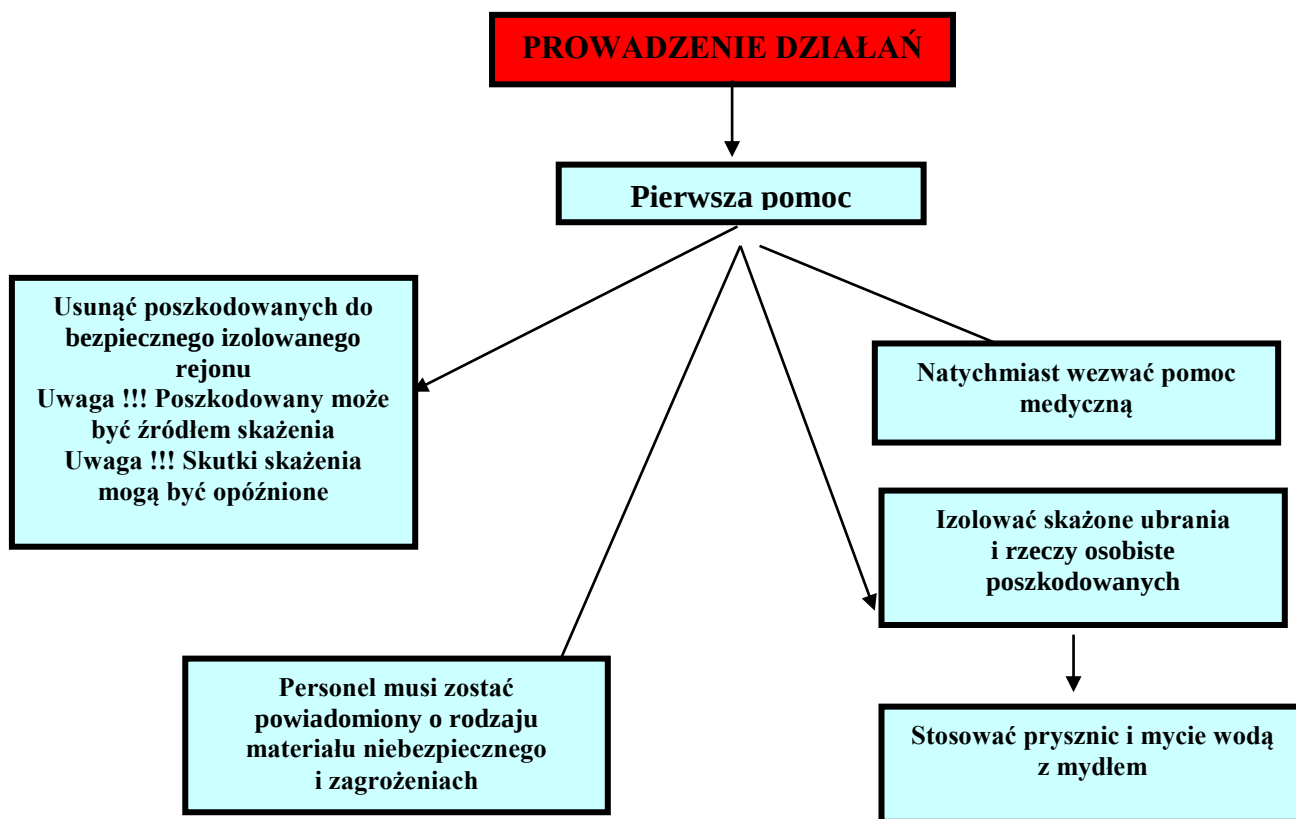
Podczas tego rodzaju działań należy dążyć do nie przekraczania dziesięciokrotnej maksymalnej rocznej dawki granicznej. W rejonie zagrożenia trzeba przebywać możliwie jak najkrócej. Jeśli to możliwe, stosuje się rotację grup ratowniczych w rejonie zagrożenia.

Otrzymanie dawki promieniowania przekraczającej 25 mSv (na całe ciało) stanowi podstawę do bezzwłocznego skierowania narażonego ratownika (innej osoby) do Instytutu Medycyny Pracy w Łodzi lub Ośrodka Ochrony Radiologicznej Radiobiologii w Warszawie.

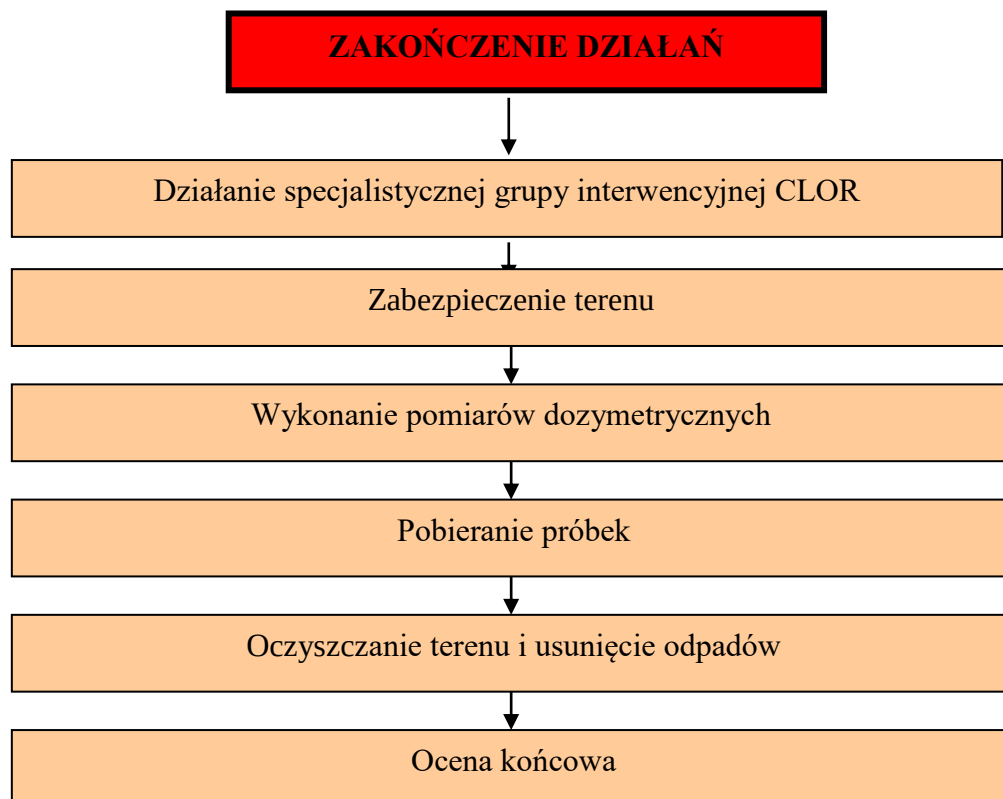
FAZA II

FAZA III

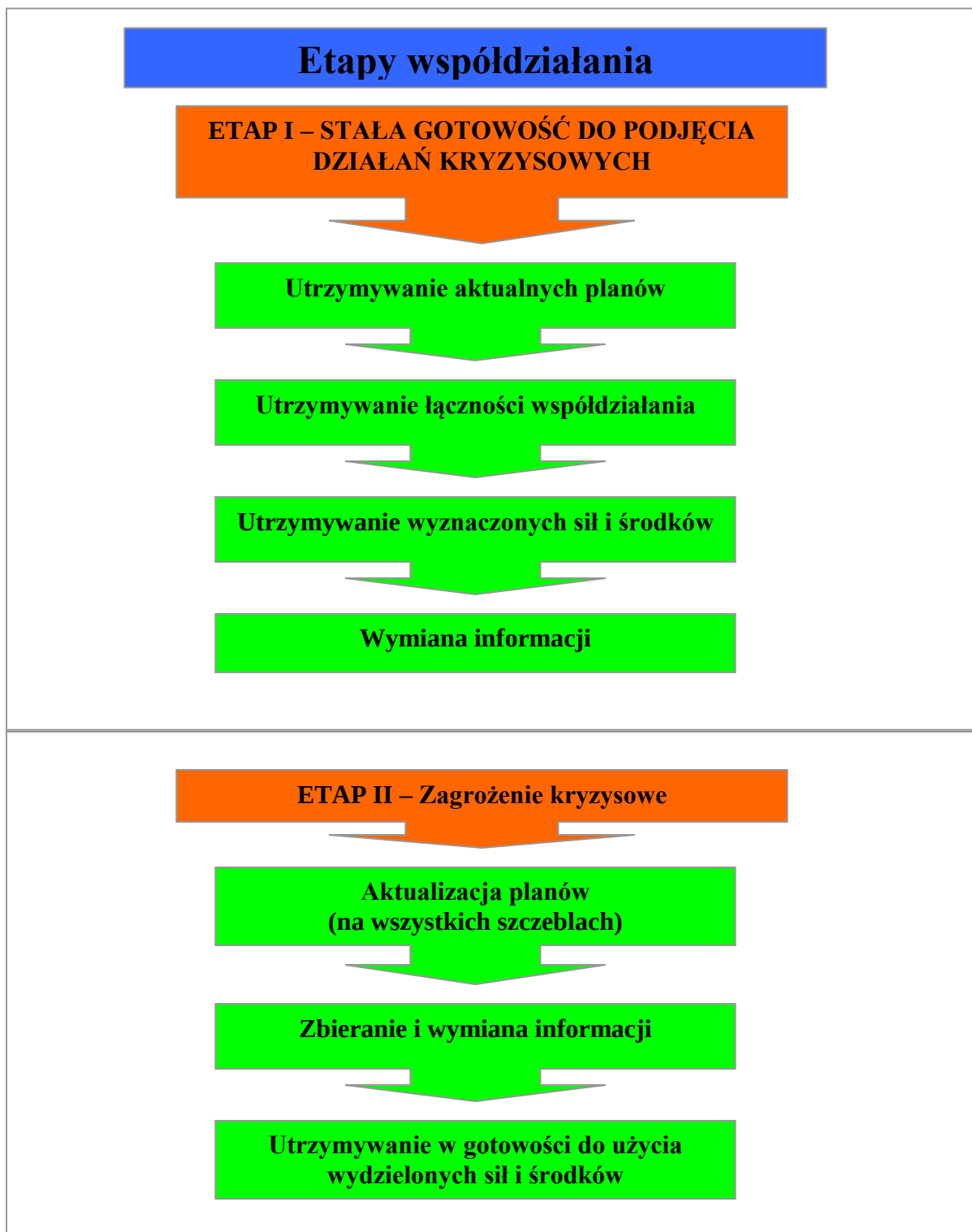

DAWKĄ PROMIENIOWANIA W SIVERTACH

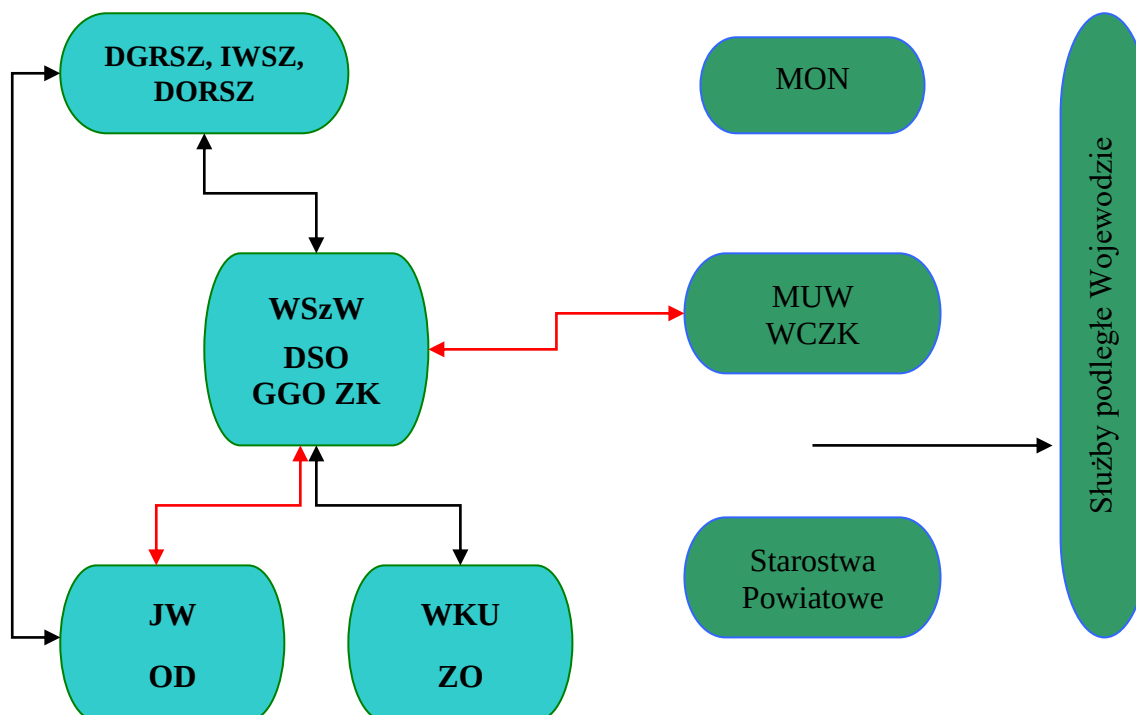
DAWKA [SV]	SKUTKI NAPROMIENIOWANIA
0,25	brak wykrywalności skutków klinicznych
0,25 - 0,50	zmiany obrazu krwi
0,25 - 1,00	mdłości, zmęczenie
1,00 - 2,00	mdłości, wymioty, wyczerpanie, zmniejszona, żywotność, biegunka
2,00 - 4, 00	mdłości, wymioty, niezdolność do pracy, pewna liczba zgonów
4,00 - 6,00	50% zgonów (wciągu 2 - 6 tygodni)
6,00 i więcej	prawie 100% zgonów

Sivert - dawka pochłonięta promieniowania przez organizm z uwzględnieniem skutków biologicznych

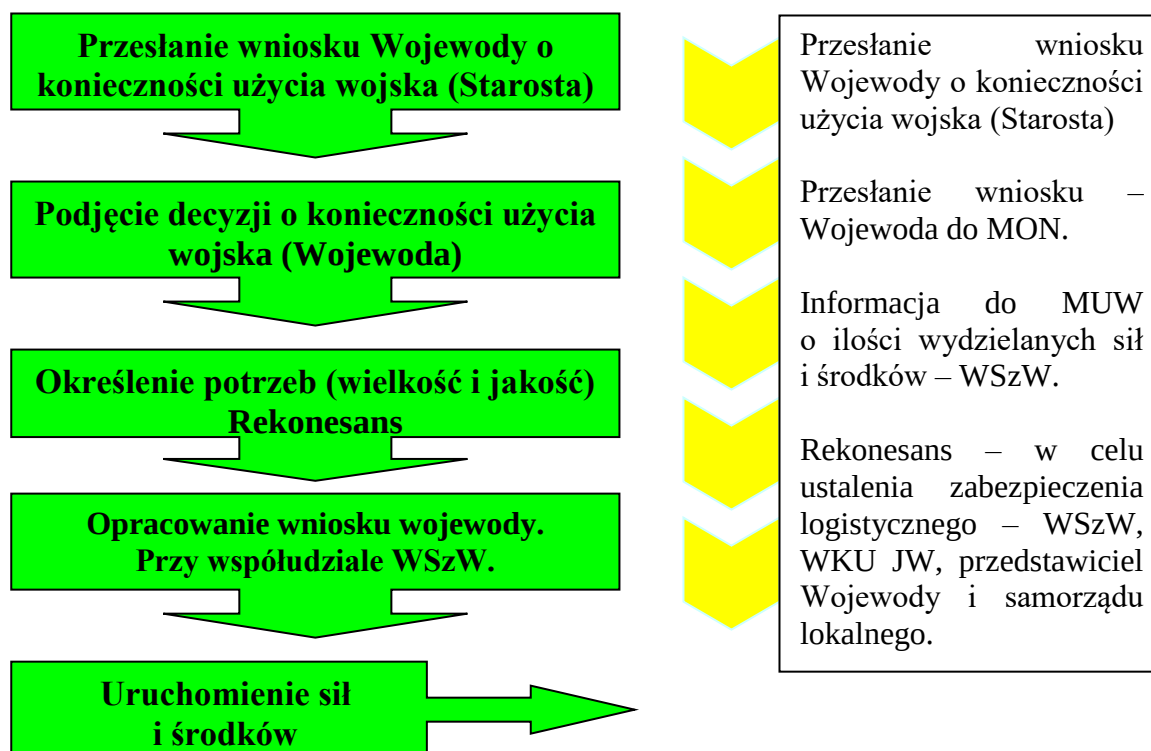
1.3.2. Procedura reagowania - procedura użycia sił i środków jednostek wojskowych na terenie województwa mazowieckiego w sytuacjach kryzysowych

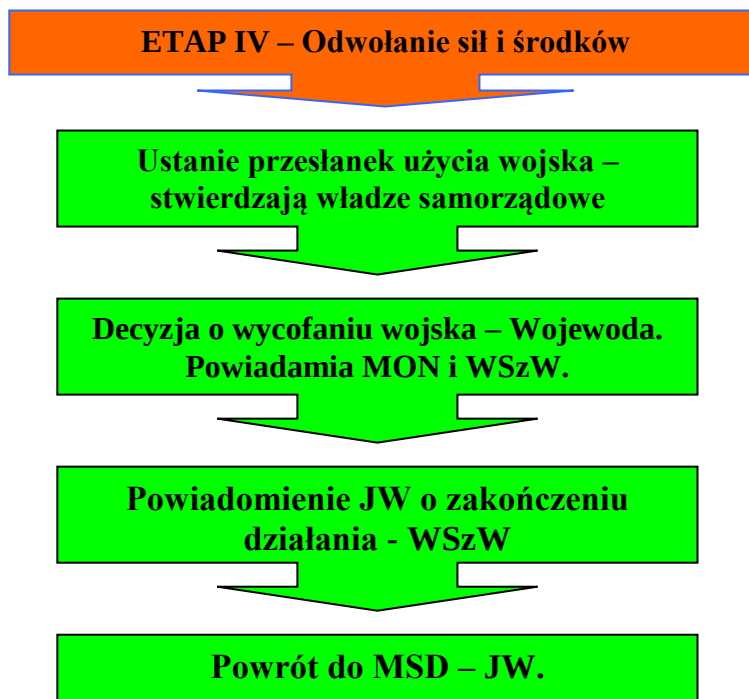
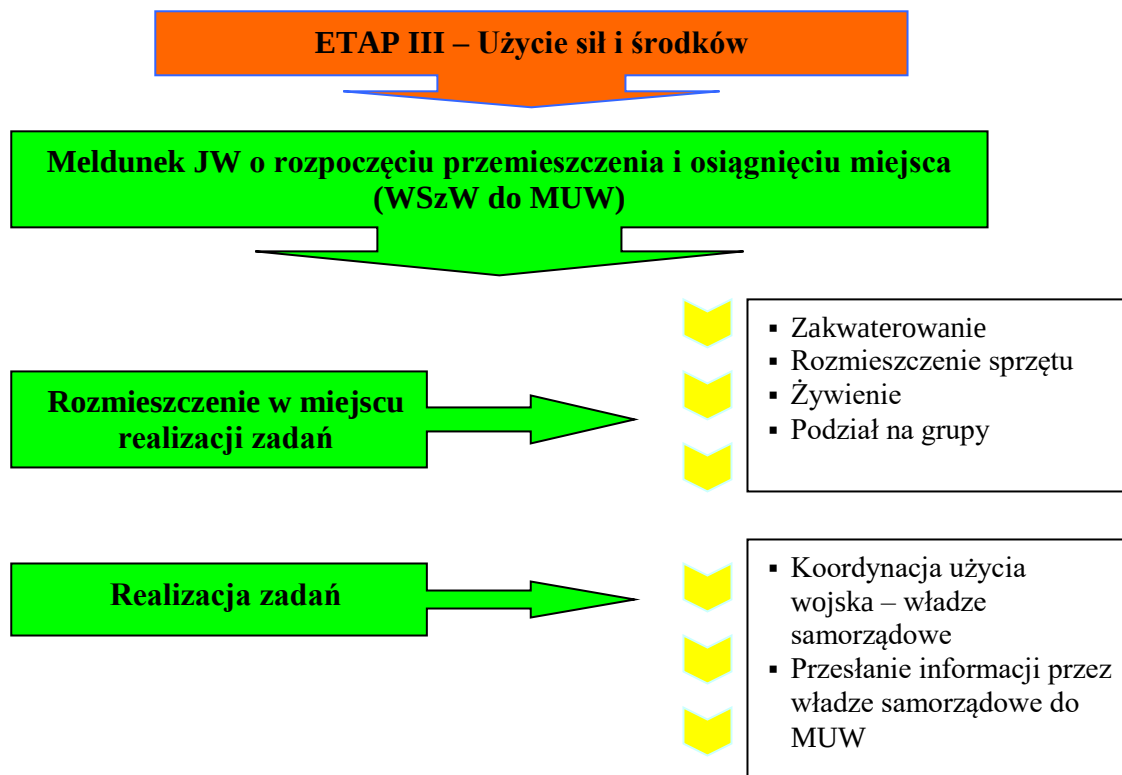

SCHEMAT WYMIANY INFORMACJI

ETAP III – Użycie sił i środków

1.3.3. Wniosek Starosty do Wojewody o wsparcie wojskowe - przykład

Starosta Pultuski

Pultusk,

Wojewoda Mazowiecki
Plac Bankowy 3/5
00-950 Warszawa

W związku z
.....,
(informacje o zdarzeniu – charakterystyka zagrożenia: rodzaj, czas wystąpienia, rozmiar, przewidywany rozwój wypadków)
na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 20 lutego 2003 r. w sprawie szczegółowych zasad udziału pododdziałów i oddziałów Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej w zapobieganiu skutkom klęski żywiołowej lub ich usuwania, zwracam się z prośbą o wsparcie działań sił ratowniczych powiatu pultuskiego mających na celu ochronę ludności przed zagrożeniem powodziowym, siłami i środkami

Dodatkowe informacje:

1. Proszę o wydzielenie nw. ilości sił i środków:
 - 1) siły: żołnierzy,
 - 2) sprzęt:
2. Punkt przyjęcia sił i środków (adres, telefon kontaktowy):, tel.;
3. Termin stawienia i przewidywany czas pracy:
 - 1) termin stawienia
 - 2) przewidywany czas pracy
4. Zakwaterowanie i wyżywienie wydzielonych sił:
 - 1) zakwaterowanie:
 - 2) wyżywienie zapewni:
5. Zabezpieczenie medyczne żołnierzom zapewni:
6. Zabezpieczenie sanitarno-epidemiologiczne żołnierzom zapewni:
7. Przewidywane zadania do realizacji:
 - 1) wzmacnianie wałów przeciwpowodziowych,
 - 2) ewakuacji ludności, zwierząt i mienia z rejonów zagrożonych,
 - 3)
8. Osoba odpowiedzialna za kierowanie akcją:, tel.

Starosta Pultuski

Otrzymuje:

- Wojewoda Mazowiecki,
- A/a.

Do wiadomości:

-

ROZDZIAŁ 2

ORGANIZACJA ŁĄCZNOŚCI

2.1. Zasady organizacji łączności z uczestnikami działań

Dla potrzeb zarządzania kryzysowego organizuje się węzeł łączności, który stanowi Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego w Pułtusk, funkcjonujące jako całodobowa służba dyżurna Starosty, organu zarządzania kryzysowego powiatu.

Za sprawne zapewnienie przepływu informacji na potrzeby zarządzania kryzysowego odpowiadają dyżurni PCZK oraz w ramach współdziałania Grupa Monitorowania, Prognoz i Analiz Powiatowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego (PZZK), utworzona na bazie dyżurnych operacyjnych Powiatowego Stanowiska Kierowania Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej. Dyżurni PCZK współdziałają z centrami zarządzania kryzysowego organów administracji publicznej, służbami dyżurnymi powiatowych służb, inspekcji i straży oraz z sąsiednimi powiatami.

W sytuacjach potencjalnego zagrożenia dyżurni PCZK przy pomocy łączności telefonicznej przewodowej lub telefonii komórkowej, a w przypadku jej braku przy pomocy łączników PCZK lub za pośrednictwem Komendy Powiatowej Policji w Pułtusk, powiadamiają właściwe, co do miejsca zdarzenia organy gmin oraz osoby funkcyjne Powiatowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego i w razie potrzeby zgodnie z podjętą przez kierownictwo PZZK decyzją - powiadamiają wszystkich członków PZZK.

W przypadku podjęcia przez Starostę decyzji o stwierdzeniu sytuacji kryzysowej obsługa PCZK wykonuje następujące czynności:

- 1) powiadamia zgodnie z obowiązującymi algorytmami powiadamiania i współdziałania PCZK dyżurujące ośrodki dyspozytorskie organów administracji zespolonej i nie zespolonej;
- 2) powiadamia organy gmin o potencjalnym zagrożeniu oraz tworzy raporty w systemie CAR do Wojewódzkiego Centrum Zarządzania Kryzysowego;
- 3) prowadzi ciągły nasłuch w sieci radiowej zarządzania kryzysowego Wojewody Mazowieckiego;
- 4) zbiera, gromadzi i analizuje napływające raporty (informacje) i przekazuje członkom PZZK;
- 5) przekazuje podjęte decyzje Starosty do służb dyżurnych administracji zespolonej oraz gminnych zespołów zarządzania kryzysowego;
- 6) rozwija zgodnie z decyzją właściwych organów nadrzędnych Stały Dyżur Starosty na potrzeby systemu bezpieczeństwa narodowego;
- 7) nadzoruje rozwinięcie i funkcjonowanie systemu wykrywania i alarmowania oraz systemu wczesnego ostrzegania.

2.2. Wykaz urządzeń technicznych będących w dyspozycji Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego

NAZWA	NUMER	WYPOSAŻENIE	IŁOŚĆ	UWAGI
PCZK organizowane w ramach współdziałania na bazie pomieszczeń PSK KP PSP	PCZK tel. 23-306-71-85 kom. 603-506-207 tel/fax 23-306-71-86 KP PSP 998 tel. 23-692-11-50 fax. 23-692-00-06			

Na potrzeby zarządzania kryzysowego organizuje się trzy rodzaje systemów łączności:

- 1) powiadamiania,
- 2) kierowania,
- 3) współdziałania.

Łączność powiadamiania - będzie umożliwiać przekazywanie informacji o zdarzeniu organom odpowiedzialnym za zarządzanie kryzysowe i osobom funkcyjnym aparatu pomocniczego organów. Do tego celu będzie wykorzystywana sieć łączności przewodowej urzędów oraz łączności komórkowej.

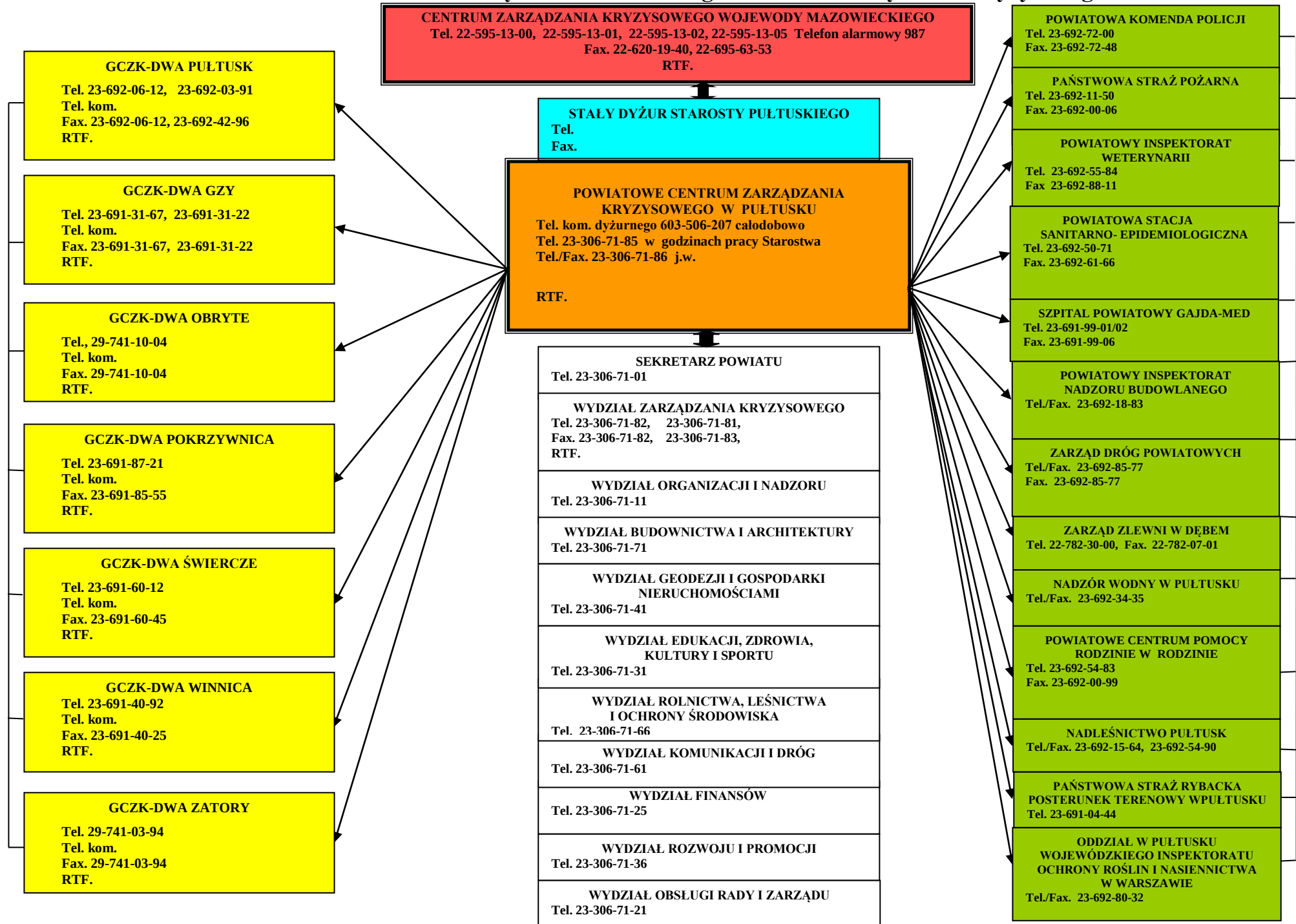
Łączność kierowania - dotyczy kierowania akcją podczas prowadzenia działań własnymi zasobami w terenie. Do tego typu łączności wykorzystać należy łączność radiową służb resortowych oraz łączność komórkową.

Łączność współdziałania - dotyczy prowadzenia łączności i wymiany informacji pomiędzy różnymi rodzajami służb, inspekcji i straży biorących udział w akcji na jednym wydzielonym kanale współdziałania (B112).

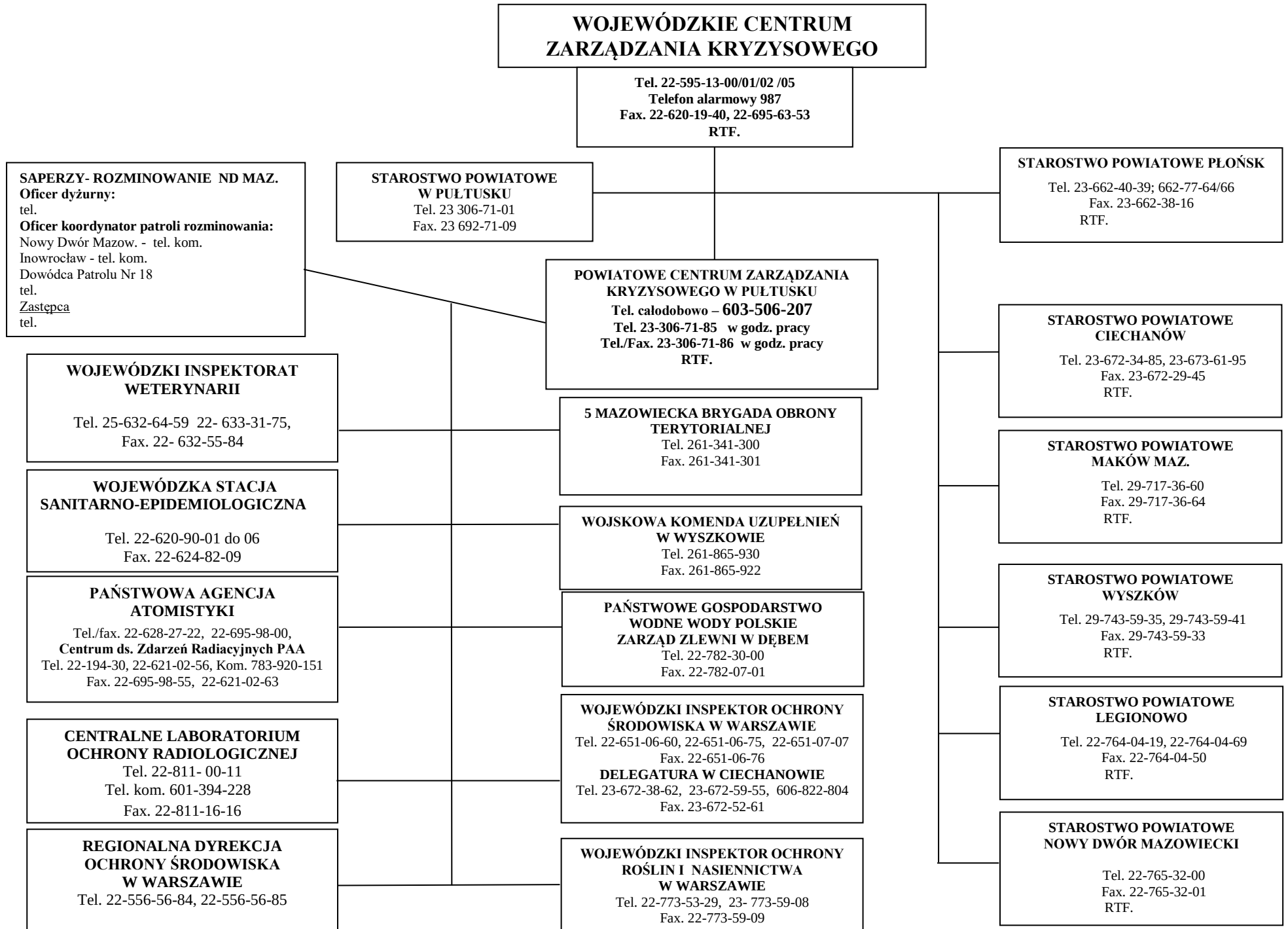
Na potrzeby zarządzania kryzysowego organizuje się niezależne systemy łączności:

- 1) przewodowej - opartą na sieci i urządzeniach łączność Orange Polska S.A.;
- 2) radiowej - działająca w sieci zarządzania kryzysowego Wojewody Mazowieckiego oraz sieci radiowej służb resortowych;
- 3) komórkowej,
- 4) ruchomej - poprzez łączników wraz ze środkiem transportu.

2.3. Schemat łączności Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego

2.4. Schemat łączności Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego z sąsiednimi powiatami oraz innymi instytucjami

ROZDZIAŁ 3

ORGANIZACJA SYSTEMU MONITOROWANIA ZAGROŻEŃ, OSTRZEGANIA I ALARMOWANIA

3.1. Powiatowy system wykrywania i alarmowania

Powiatowy system wykrywania i alarmowania, jest uruchamiany i rozwijany po wprowadzeniu wyższych stanów gotowości obronnej lub stanów nadzwyczajnych, a w szczególności stanu klęski żywiołowej, w celu zapobieżenia skutkom katastrofy naturalnej, awarii technicznej lub działań terrorystycznych, mogących spowodować wystąpienie zanieczyszczeń i skażeń chemicznych, biologicznych lub promieniotwórczych, a także w przypadku przeprowadzania ćwiczeń i treningów.

Organizację systemu wykrywania i alarmowania na terenie powiatu pułtuskiego określa zarządzenie Nr 29/2015 Starosty Pułtuskiego z dnia 19 maja 2015 r. w sprawie organizacji Systemu Wykrywania i Alarmowania na terenie powiatu pułtuskiego.

Na szczeblu powiatu w ramach systemu wykrywania i alarmowania za pośrednictwem Wojskowego Komendanta Uzupelnień powołano następujące formacje obrony cywilnej:

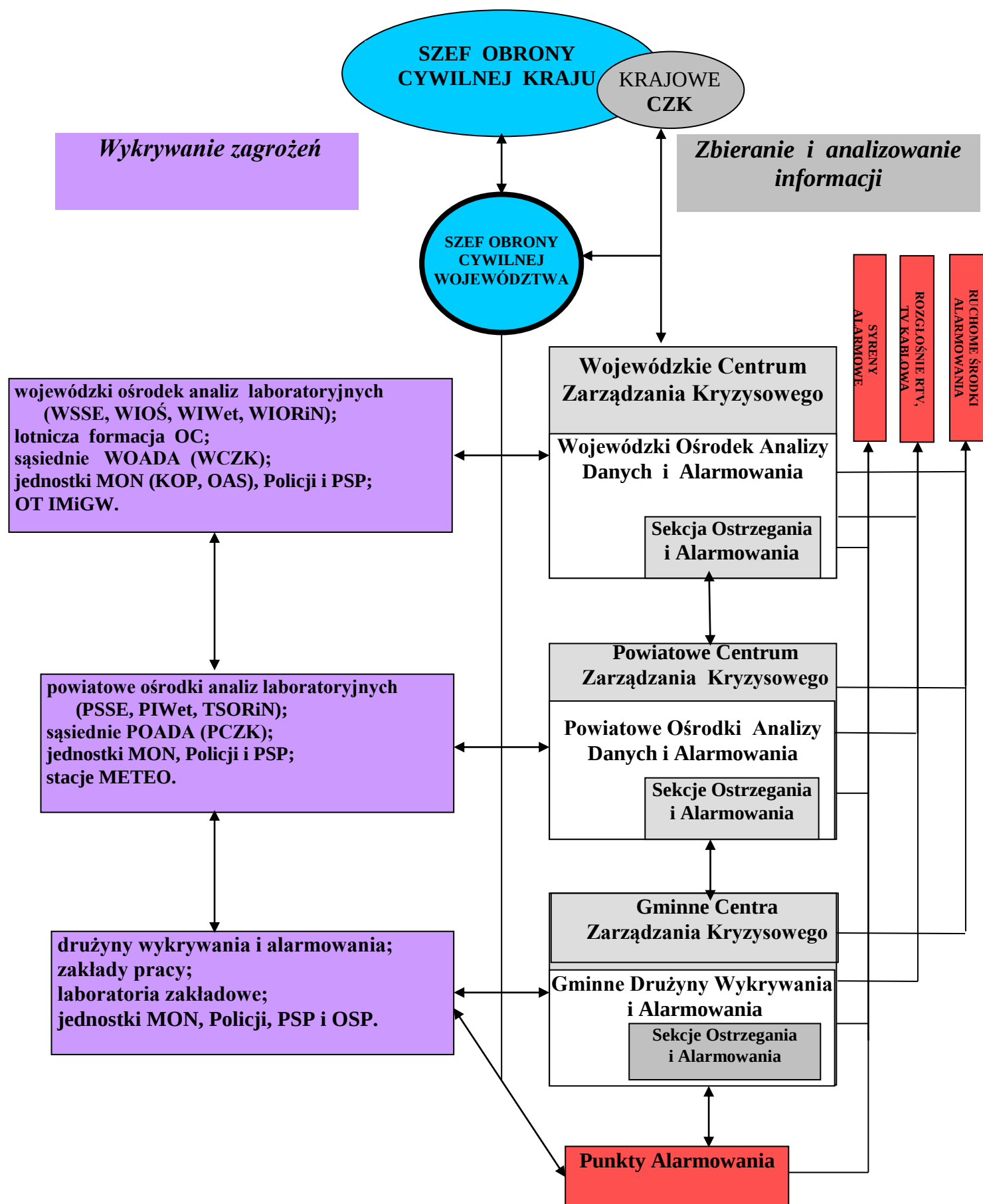
- **Powiatowy Ośrodek Analizy Danych i Alarmowania (POADA);**
- **Powiatowy Ośrodek Analiz Laboratoryjnych (POAL), w którego skład wchodzi:**
 - **Sekcja analiz sanitarno - epidemiologicznych,**
 - **Sekcja higieny weterynaryjnej,**
 - **Sekcja ochrony roślin i nasiennictwa.**

Szczegółowe zadania i strukturę organizacyjną ww. POADA, POAL i sekcji określa ww. zarządzenie oraz plany działania tych formacji.

W gminach powiatu pułtuskiego w ramach systemu wykrywania i alarmowania utworzono następujące formacje obrony cywilnej:

- **Drużyny Wykrywania i Alarmowania (DWA),**
- **Zakładowe Drużyny Laboratoryjne (ZDL);**
- **Punkty Alarmowania (PA).**

3.2. Schemat organizacyjny systemu wykrywania i alarmowania

3.3. Powiatowy system wczesnego ostrzegania

W stanie stałej gotowości obronnej państwa na terenie powiatu pułtuskiego funkcjonuje Powiatowy System Wczesnego Ostrzegania (SWO), którego organizację i zadania określa zarządzenie Nr 29/2015 Starosty Pułtuskiego z dnia 19 maja 2015 r. w sprawie organizacji Systemu Wykrywania i Alarmowania na terenie powiatu pułtuskiego.

3.4. System wczesnego ostrzegania i alarmowania powiatu pułtuskiego

W ramach dofinansowana ze środków Unii Europejskiej w powiecie pułtuskim na terenie gminy Pułtusk, Obryte i Pokrzywnica - powstał system wczesnego ostrzegania i alarmowania powiatu pułtuskiego.

System składa się z 21 punktów alarmowych wyposażonych w syreny szczelinowe o mocy 900 Wat wraz z urządzeniami sterowania i kontroli. Znaczna część elementów systemu powstała na terenach przewidywanego zagrożenia powodziowego. System zapewnia skuteczne alarmowanie ludności w zakresie natychmiastowego przekazania sygnału dźwiękowego i komunikatów głosowych, informujących o zagrożeniu skażeniem, skażeniu lub o sytuacji kryzysowej, które zaistniały na skutek katastrofy naturalnej lub awarii technicznej, działań terrorystycznych, zagrożenia wojennego lub wojny. System umożliwia generowanie sygnałów alarmowych i komunikatów ostrzegawczych określonych Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 7 stycznia 2013 w sprawie systemów wykrywania skażeń i powiadamiania o ich wystąpieniu oraz właściwości organów w tych sprawach.

System ten pozwala na włączanie syren alarmowych oraz ogłaszanie komunikatów ostrzegawczych w miejscach wystąpienia sytuacji kryzysowych nie tylko przez gminy, w których punkty te zostały zainstalowane ale również przez Dyżurnych Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego w Pułtusk oraz Wojewódzkie Centrum Zarządzania Kryzysowego w Warszawie.

3.5. Zasięg słyszalności syren systemu wczesnego ostrzegania i alarmowania powiatu pultuskiego

3.6. Wykaz punktów systemu wczesnego ostrzegania i alarmowania powiatu pułtuskiego

3.7. Obowiązujące sygnały alarmowe i komunikaty ostrzegawcze

SYGNAŁY ALARMOWE

RODZAJ ALARMU	SPOSÓB OGŁASZANIA ALARMÓW	
	AKUSTYCZNY SYSTEM ALARMOWY	ŚRODKÓW MASOWEGO PRZEKAZU
OGŁOSZENIE ALARMU WIZUALNY SYGNAŁ ALARMOWY ZWYKŁY DŁUGY WYKŁADANIE TRÓJKĄTA LUB WYKŁADANIE TRÓJKĄTA PRZY PADNACH BIEGŁY GURTY GEOMETRYCZNY	 SYRENY Modulowany dźwięk syreny w okresie trzech minut	 Powtarzana trzykrotnie zapowiedź słowna: Uwaga! Uwaga! Uwaga! ogłaszam alarm (podać przyczynę, rodzaj alarmu itp.) dla
ODWOŁANIE ALARMU	 Ciągły dźwięk syreny w okresie trzech minut	Powtarzana trzykrotnie zapowiedź słowna: Uwaga! Uwaga! Uwaga! Odwołuję alarm (podać przyczynę, rodzaj alarmu itp.) dla

KOMUNIKATY OSTRZEGAWCZE

RODZAJ KOMUNIKATU	SPOSÓB OGŁOSZENIA KOMUNIKATU	SPOSÓB ODWOŁANIA KOMUNIKATU
UPRZEDZENIE O ZAGROŻENIU SKAŻENIAMI	Powtarzana trzykrotnie zapowiedź słowna: Uwaga! Uwaga! Osoby znajdujące się na terenie około godz. min. może nastąpić skażenie (podać rodzaj skażenia) w kierunku (podać) Merunki	Powtarzana trzykrotnie zapowiedź słowna: Uwaga! Uwaga! Odwołuję uprzedzenie o zagrożeniu (podać rodzaj skażenia) dla
UPRZEDZENIE O ZAGROŻENIU ZAKAŻENIAMI	Formę i treść komunikatu uprzedzenia o zagrożeniu zakażeniami ustalają organy Państwa w Inspekcji Sanitarnej	Powtarzana trzykrotnie zapowiedź słowna: Uwaga! Uwaga! Odwołuję uprzedzenie o zagrożeniu (podać rodzaj skażenia) dla
UPRZEDZENIE O KŁĘSKACH ŻYWIŁOWYCH I ZAGROŻENIU ŚRODOWISKA	Powtarzana trzykrotnie zapowiedź słowna: Informacja o zagrożeniu i sposobie postępowania nie skażeń w (podać rodzaj zagrożenia, s podać warty czas wystąpienia i wycofanie dla mieszkańców)	Powtarzana trzykrotnie zapowiedź słowna: Uwaga! Uwaga! Odwołuję uprzedzenie o zagrożeniu (podać rodzaj kłęski) dla

PO USŁYSZENIU SYGNAŁU ALARMOWEGO NALEŻY DZIAŁAĆ SZYBKO ALE ROZWAŻNIE I BEZ PANIKI!

- o włączeniu radioodbiornika, telewizora lub interkomu,
- postępuj zgodnie z poleceniami podawanymi w komunikatach,
- powiadom rodzinę i sąsiadów o zagrożeniu,
- wyłącz urządzenia gazowe i elektryczne, wygasz źródła ognia.

TELEFONY ALARMOWE

Podstawa: Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 stycznia 2013r. w sprawie systemu w sygnalizacji klęsk i powodzi oraz w zakresie ogólnego w wyjątkowych (Dz. U. z 2013r. poz. 94)

3.8. Zasady działania Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego w czasie ostrzegania i alarmowania organów oraz ludności przed zagrożeniami

ROZDZIAŁ 4

ZASADY INFORMOWANIA LUDNOŚCI O ZAGROŻENIACH I SPOSOBACH POSTĘPOWANIA NA WYPADEK ZAGROŻEŃ

4.1. Odpowiedzialność organów i organizacja informowania ludności o zagrożeniach

Odpowiedzialność za organizowanie informowania ludności o zagrożeniach spoczywa w pierwszej kolejności na organach gmin zarządzania kryzysowego i obrony cywilnej, którzy są bezpośrednio odpowiedzialni za bezpieczeństwo mieszkańców na administrowanym terenie.

Zgodnie z Regulaminem Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego w Pułtuskach stanowiącego załącznik Nr 1 do Zarządzenia Nr 19/10 Starosty Pułtuskiego z dnia 9 marca 2010 r. w sprawie organizacji i zasad funkcjonowania PCZK - Dyżurni Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego, którzy jako pierwsi otrzymają sygnał o wystąpieniu zagrożenia na terenie powiatu, natychmiast przekazują tę informację do organów gmin, odpowiedzialnych za alarmowanie ludności oraz do powiatowych służb, inspekcji i straży, jednostek organizacyjnych powiatu i innych instytucji zlokalizowanych na terenie powiatu oraz Rzecznika Prasowego Powiatowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego, który odpowiada za politykę informacyjną.

Dyżurni PCZK działają według przyjętych założeń i kryteriów oraz wzorów komunikatów i instrukcji postępowania dla ludności. W pierwszej kolejności informacje i komunikaty alarmowe zamieszczają na stronie internetowej Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego www.pczk.powiatputuski.pl, na której są dostępne sposoby postępowania na wypadek zagrożenia oraz komunikaty jak się zachować. Informowanie ludności odbywa się również za pomocą środków masowego przekazu, jakimi są lokalne gazety funkcjonujące na terenie powiatu, tj. Powiatowa Gazeta Pułtуска, Tygodnik Pułtuski oraz lokalny blog informacyjny WPU24.pl. Posiadają one strony internetowe, na których zamieszczane są w razie konieczności niezbędne informacje. Źródłem informacji może być regionalny ośrodek TVP o zasięgu ogólnie dostępnym na terenie województwa mazowieckiego.

Zgodnie z Zarządzeniem Nr 18/10 Starosty Pułtuskiego z dnia 9 marca 2010 r. w sprawie powołania Powiatowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego - za kontakt z mediami i udzielanie informacji w razie wystąpienia zagrożenia na terenie powiatu pułtuskiego jest odpowiedzialny Rzecznik Prasowy Zespołu - Sekretarz Powiatu - który pełni funkcję koordynatora polityki informacyjnej (głównego komunikatora) oraz szefem Kryzysowego Zespołu Prasowego. Szczegółowe zasady współpracy organizacji komunikacji ze społeczeństwem przez media w sytuacji kryzysowej określono w **SPO-21 - Komunikacja medialna** oraz w punkcie 4.5 - **Zasady współpracy z mediami w sytuacjach kryzysowych**.

**TABELA MOŻLIWOŚCI I SKUTECZNOŚCI WYKORZYSTANIA
ŚRODKÓW DO ALARMOWANIA LUDNOŚCI:**

rodzaj środka	możliwość	skuteczność	zasady /podstawy uruchomienia uruchamiania	uwagi
Syreny alarmowe	jest	Duża	Powiatowy system	Musi być zasilanie elektryczne
Lokalne rozgłośnie	brak	W dzień duża W nocy mała	Prawo prasowe	
TV	jest	W dzień duża W nocy mała	Prawo prasowe	
Dzwony kościelne	jest	Duża / ograniczony obszar	porozumienie	
Lokalna Prasa	jest	Duże opóźnienie	Prawo prasowe	
Ruchome urządzenia nagłaśniające	jest	Duża / ograniczony obszar	Decyzja właściwych organów	
Telefonia komórkowa	jest	Skuteczne / trudne organizacyjnie / ograniczony krąg odbiorców	Decyzja właściwych organów	

4.2. Tryb informowania ludności o zagrożeniu i sposobach postępowania

W ramach Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego będzie funkcjonowała Grupa Monitorowania, Prognoz i Analiz Powiatowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego, której zadaniem będzie m.in. koordynowanie akcji powiadamiania i alarmowania ludności na terenie powiatu pułtuskiego. **Szczegółową procedurę uruchomienia systemu wczesnego ostrzegania o zagrożeniach oraz uruchomienia systemu wykrywania i alarmowania zawarto w drugiej części powiatowego planu zarządzania kryzysowego.** Kolejność powiadamiania i alarmowania należy organizować zgodnie harmonogramem działań dla poszczególnych gmin i zagrożonych miejscowości.

Decyzję w sprawie poinformowania ludności na terenie powiatu podejmuje starosta, a na szczeblu gminy - organ zarządzania kryzysowego gminy, a w czasie ich nieobecności kierujący akcją ratowniczą. Decyzję starosty dyżurni PCZK przekazują do organów zarządzania kryzysowego gmin, które realizują procedurę ostrzegania i alarmowania ludności, m.in. poprzez system wczesnego ostrzegania i alarmowania powiatu pułtuskiego. Za ostrzeganie i alarmowanie zagrożonej ludności na terenie danej gminy odpowiadają organy zarządzania kryzysowego gmin wspomagane przez siły: KP Policji, KP PSP, OSP, Straży Miejskiej za pomocą samochodów wyposażonych w zestawy nagłaśniające.

Ludność powiatu informowana jest poprzez opublikowanie obwieszczeń, uchwał lub zarządzeń pochodzących od organów administracji rządowej w województwie lub organów gminy lub powiatu, w formie zwięzłych komunikatów, ostrzeżeń, ogłoszenia w dzienniku lub czasopiśmie na terenie jego działania – zgodnie z **SPO-4 - Informowanie ludności o zagrożeniach** oraz **SPO- 21 - Komunikacja medialna**.

Komunikaty przekazywane mogą być również przez organy administracji rządowej i samorządu terytorialnego w zakresie sytuacji kryzysowych, o których mowa w ustawie z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym.

Wariant obligatoryjny i uznaniowy informowania ludności

Informowanie przez Wojewodę Mazowieckiego ludności o zagrożeniach i sposobach postępowania odbywa się w dwóch wariantach, **obligatoryjnym** tzn. takim, który wynika jednoznacznie z przepisów prawa (wojewoda musi w określonych sytuacjach informować społeczeństwo o zagrożeniach) oraz w wariantcie **uznaniowym**, który wynika z decyzji wojewody o konieczności podjęcia działań informowania, oba warianty przy realizacji i współdziałaniu Starosty Pułtuskiego.

Wariant obligatoryjny Wojewody Mazowieckiego przy realizacji i współdziałaniu Starosty Pułtuskiego:

- 1) W przypadku wystąpienia zdarzenia radiacyjnego powodującego przekroczenie poziomów interwencyjnych wojewoda jest zobligowany do poinformowania ludności na podstawie danych uzyskanych od Prezesa Polskiej Agencji Atomistyki i wówczas Starosta Pułtusi realizuje **SPO-2 - Przekazywanie ludności informacji wyprzedzającej o zdarzeniu radiacyjnym zgodnie z zaleceniami właściwych organów.**
- 2) W przypadku wystąpienia przekroczeń poziomów dopuszczalnych albo alarmowych poziomów substancji w powietrzu Wojewoda jest obowiązany poinformować ludność o zagrożeniach i wówczas Starosta Pułtusi realizuje **SPO-6 - Informowanie o przekroczeniach dopuszczalnych albo alarmowych poziomów substancji niebezpiecznych w powietrzu albo o możliwości takich przekroczeń.**

- 3) W przypadku wprowadzania rozporządzeń porządkowych Wojewoda również zobowiązany jest skutecznie informować ludność o ich treści, wówczas Starosta Pułtuski realizuje **SPO-4 - Informowanie ludności o zagrożeniach.**

Wariant obligatoryjny Rady Powiatu w Pułtuskach i Zarządu Powiatu w Pułtuskach:

W przypadku wprowadzania rozporządzeń porządkowych przez Radę Powiatu w Pułtuskach i Zarządu Powiatu w Pułtuskach, Starosta Pułtuski zobowiązany jest skutecznie informować ludność o ich treści, wówczas Starosta Pułtuski realizuje **SPO-4 - Informowanie ludności o zagrożeniach.**

Wariant uznaniowy:

Wojewoda Mazowiecki, z własnej inicjatywy lub na wniosek członków Wojewódzkiego Zespołu Zarządzania Kryzysowego, może prowadzić akcję informacyjną dotyczącą konkretnych zagrożeń lub sposobów postępowania. W tym wariancie stosuje się następujące środki przekazu: komunikaty przekazywane przez środki masowego przekazu, ulotki, punkt informacyjny dla ludności z dwoma numerami telefonów. Akcję informacyjną koordynuje Wojewódzkie Centrum Zarządzania Kryzysowego – organizując punkt informacyjny dla ludności.

Wariant uznaniowy Starosty Pułtuskiego:

Starosta Pułtuski, z własnej inicjatywy lub na wniosek członków Powiatowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego, może prowadzić akcję informacyjną dotyczącą konkretnych zagrożeń lub sposobów postępowania. W tym wariancie stosuje się następujące środki przekazu: komunikaty przekazywane przez środki masowego przekazu, głośniki szczelinowe zamontowane w syrenach alarmowych SWiA, ulotki, punkt informacyjny dla ludności. Akcję informacyjną koordynuje Sekretarz Powiatu, rzecznicy prasowi służb, inspekcji i straży oraz Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego – zgodnie z **SPO-3 - Wprowadzenie działań interwencyjnych po zdarzeniu radiacyjnym oraz SPO-21 - Komunikacja medialna**. Sekretarz Powiatu koordynuje akcję informacyjną organizując w starostwie punkt informacyjny dla ludności – zgodnie z **SPO-1 - Organizowanie punktu informacyjnego dla ludności**.

4.3. Siły i środki do informowania i alarmowania ludności

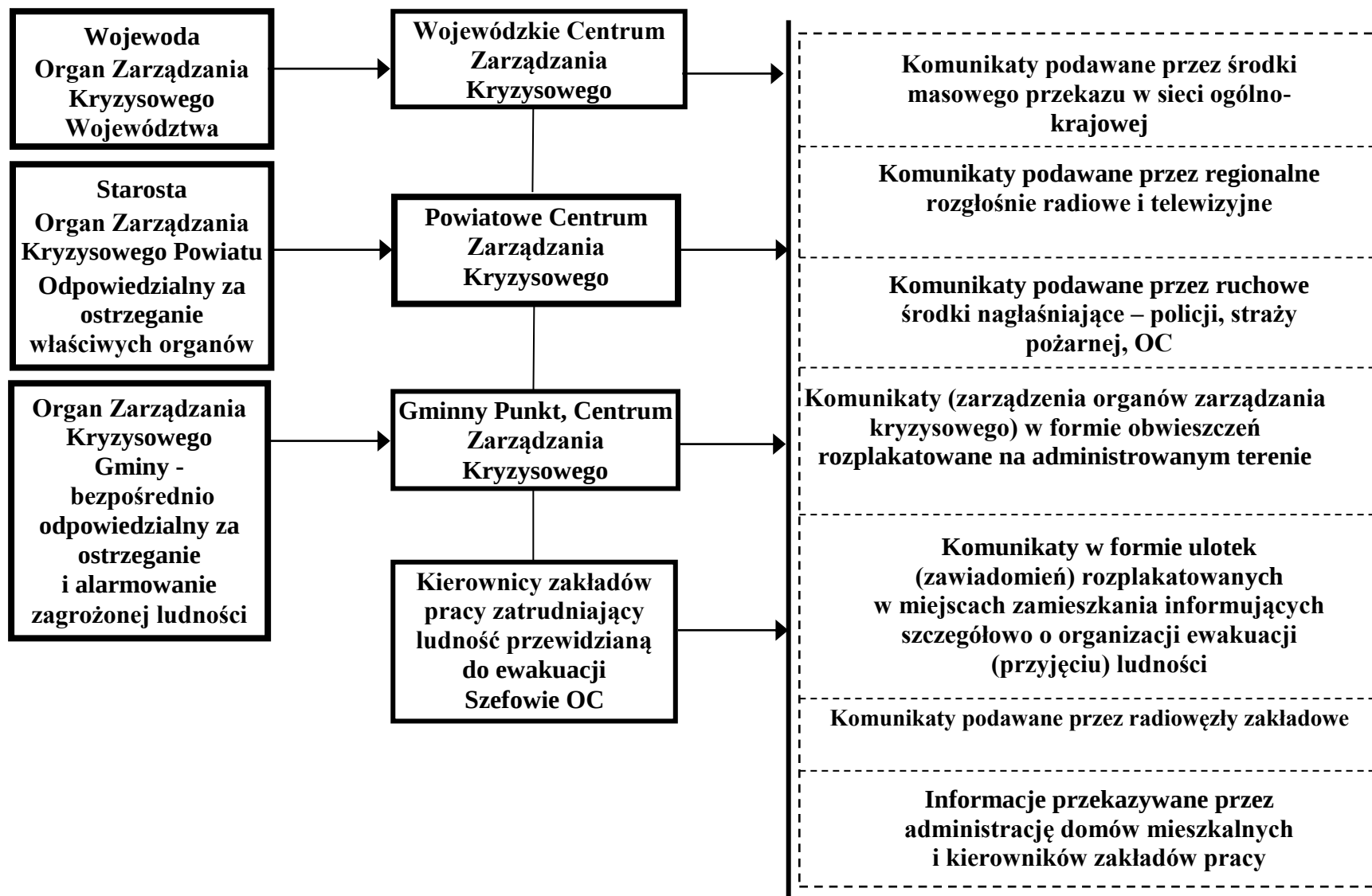
Przekazywanie informacji o zagrożeniu i sposobach postępowania ludności, zakładów pracy należy oprzeć na wszystkich dostępnych środkach łączności masowego przekazu znajdujących się w dyspozycji w dyspozycji gmin i powiatu oraz gminnych zespołów zarządzania kryzysowego i powiatowego zespołu zarządzania kryzysowego. W zależności od posiadanego czasu, powiadamianie można organizować za pomocą:

- 1) punktów ewidencyjno-informacyjnych organizowanych przez gminy
- 2) rozgłośnie regionalnych TV, lokalnych mediów internetowych, prasy, ulotek, obwieszczeń,
- 3) ruchomych środków nagłaśniających – głównie radiowozy Komendy Powiatowej Policji w Pułtuskach, Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Pułtuskach, Ochotniczych Straży Pożarnych, Straży Miejskiej w Pułtuskach,
- 4) informatorów, którzy dotrą do zagrożonych osób ze szczególnym uwzględnieniem osób starszych i niepełnosprawnych.

Do alarmowania ludności o zagrożeniu należy wykorzystać: podstawowe i zastępcze środki do alarmowania funkcjonujące w ramach powiatowego i gminnych systemów wykrywania i alarmowania (SWA) oraz systemów wczesnego ostrzegania (SWO):

- 1) system wczesnego ostrzegania i alarmowania powiatu pułtuskiego,
- 2) gminne elementy systemu wczesnego ostrzegania i alarmowania powiatu pułtuskiego,
- 3) syreny elektryczne i ręczne SWA i Ochotniczych Straży Pożarnych,
- 4) dzwony kościelne – po uprzednim przygotowaniu ludności w zakresie zasad postępowania po usłyszeniu danego sygnału alarmowego.

4.4. Procedura graficzna informowania ludności o zagrożeniu i sposobach postępowania

4.5. Zasady współpracy z mediami w sytuacjach kryzysowych

Każde działanie opiera się na wypracowanych zwyczajowo lub naukowo zasadach, lecz aby osiągnąć zakładany cel każdorazowo musi uzyskać akceptację społeczeństwa. Dlatego też ważną sprawą jest przedstawianie społeczeństwu programów i realizowanych działań związanych z szeroko rozumianym bezpieczeństwem. Szczególna rola przypada mediom w czasie wystąpienia sytuacji kryzysowych. Często mówimy, że media informują nierzetelnie, ale musimy zdać sobie sprawę ze złożoności problemu oraz konieczności współpracy organów zarządzania kryzysowego i ich rzeczników prasowych z mediami.

Problematyka wynikająca z doświadczeń współpracy z mediami w sytuacjach kryzysowych.

Czynnikiem powodującym głód informacji w sytuacjach kryzysowych jest przede wszystkim obawa i strach. Brak dokładnej znajomości rozmiarów, charakteru i sposobu postępowania w czasie klęski żywiołowej może stać się przyczyną zachowań utrudniających, a nawet paraliżujących prowadzenie działań ratowniczych. Rozwój cywilizacyjny, który doprowadził do zapoczątkowania powstania społeczeństw informatycznych, pogłębił jeszcze bardziej potrzebę ludzi w zakresie uzyskiwania informacji. Dlatego też niesłuchanie ważnym elementem współczesnego zarządzania kryzysowego jest zarządzanie informacją dla opinii publicznej.

Dziś, gdy wystąpi sytuacja kryzysowa, linie telefoniczne centrów zarządzania kryzysowego są oblegane przez dziennikarzy, instytucje, osoby zainteresowane oraz osoby prywatne, które chcą dowiedzieć się jak najwięcej o losie swoich najbliższych. Zgłaszają się firmy i instytucje, które chcą udzielić pomocy oraz te, które mają okazję sprzedać swoje produkty na potrzeby działań ratowniczych. Ich wysiłki i pomoc można skoordynować i pokierować dzięki mediom. Jednak warunkiem po temu jest nawiązanie prawidłowej, pozbawionej wrogości i pędu do sensacji współpracy.

Aby osiągnąć pożądaną cel, ważnym jest postępowanie według właściwych reguł:

Pierwsze pytanie, na które musimy uzyskać odpowiedź, brzmi: „Kto jest odpowiedzialny za rozpowszechnianie informacji?” Ustalenie tego faktu doprowadzi do przynajmniej częściowego wyeliminowania źródeł powstawania wszelkiego rodzaju potrzeb oraz dezinformacji. Ten krok ułatwi również wcielenie w życie priorytetów, według których powinno się konstruować informacje dla opinii publicznej.

Istnieją trzy priorytety stosowane w informowaniu społeczeństwa w sytuacjach zagrożeń. Po pierwsze - instrukcje zachowania się w określonej sytuacji (jak ratować życie i chronić zdrowie). Po drugie - informowanie o stanie zagrożenia i po trzecie - inne informacje pomagające przeciwdziałać i likwidować zagrożenie.

Każda informacja winna być poddawana trzem typom działań: zbieranie informacji, rozpowszechnienie informacji i działanie informacji na miejscu zdarzeń. W celu zapewnienia sprawnego funkcjonowania działań na styku zarządzanie kryzysowe - społeczeństwo, należy opracować plan komunikacji z mediami i społeczeństwem w sytuacji występowania kryzysu. Winien on obejmować między innymi zapewnienie wystarczającej ilości wykwalifikowanego personelu, organizację centrum medialnego, organizację na miejscu zdarzenia oraz komunikowanie w pierwszej godzinie zdarzenia.

Istnieje szereg przykładów dobrego i złego kontaktu z mediami. W wypadku katastrof, w wyniku, których dochodzi do ofiar śmiertelnych, każda odpowiedź jest nieodpowiedzialna zanim nie zostaną policzone ciała. Należy, więc tworzyć listę faktów. W niej zawarte będą informacje, w jaki sposób doszło i jak przebiegał wypadek. W kwestiach natury technicznej powinien wypowiadać się specjalista. Jeżeli informacje są złe, to należy je przekazywać jak najwcześniej.

Otoczenie, w jakim przychodzi działać komórkom utrzymującym kontakty z mediami, cechuje: nienasycony apetyt na informacje, żądanie otrzymania informacji natychmiast oraz wiele źródeł informacji. Dlatego przy przekazywaniu informacji należy pamiętać, aby określić osobę wiodącą, odpowiedzialną za kontakty z mediami, określić przygotowanie społeczności, którą

dotknęło zdarzenie, do przyjęcia informacji oraz określić podmioty (władze publiczne) zaangażowane w działania.

Przekaz informacji rządzi się również swoimi prawami w aspekcie czasu, w jakim informacje powinny docierać do społeczeństwa. Istnieją sprawdzone w praktyce nieprzekraczalne terminy podawania informacji. Media posługują się następującym schematem czasowym:

- 1) początek sytuacji kryzysowej do 4 godzin - wiadomość o zdarzeniu;
- 2) od 4 do 8 godzin - wiadomości, nowiny, reportaże, przeróbki;
- 3) od 8 do 24 godzin - reportaże;
- 4) po 24 godzinach - wzmianki (doniesienia oscylujące wokół tła historycznego wydarzenia);
- 5) jak postrzegana jest organizacja stworzona w pierwszych 12-24 godzinach kryzysu.

Dlatego też w momencie, kiedy wystąpi sytuacja kryzysowa, na potrzeby mediów winna być uruchomiona następująca procedura postępowania:

- a) tworzy się centrum prasowe w przeciągu 2-4 godzin. Centrum winno się znajdować w takim miejscu, aby nie zakłócić pracy zespołu zarządzania kryzysowego;
- b) szybko zbiera się informacje i opracowuje je oraz reaguje na potrzeby;
- c) na pytanie, ile potrwa kryzys, udziela się odpowiedzi: „Niemożliwe jest dokonanie sensownego określenia”, ale informuje się, jakie działania są podejmowane w celu jego zażegnania;
- d) na pytanie, ile to będzie kosztowało, odpowiada się: „Naszym priorytetem jest likwidacja zagrożenia i udzielenie pomocy potrzebującym, kosztami zajmiemy się później”.

Aby zapewnić powodzenie i skuteczność kontaktów z mediami, należy:

- wcześniej i konsekwentnie prowadzić konferencje prasowe;
- mówić jednym głosem;
- desygnować rzeczników, którzy działają w sposób skoordynowany;
- wszystkie dociekania mediów muszą zostać zaspokojone, media muszą być usatysfakcjonowane odpowiedziami;
- jednakowe informacje dla wszystkich mediów;
- należy zachować równy stopień poinformowania i zawartości informacyjnej dla członków zespołu zarządzania kryzysowego i przełożonych.

Aby osiągnąć cel, należy przestrzegać następujących zasad:

- określić cele komunikacji;
- zachować spokój i zmierzyć się z rzeczywistością;
- dokonać analizy odbiorców;
- dokonać analizy mediów;
- kreślić pozorne powody wrogości mediów;
- kreślić rzeczywiste powody wrogości mediów;
- zidentyfikować rozwiązania, które wydają się mieć szansę powodzenia;
- rozpoznać i okazać współczucie martwiącemu się społeczeństwu;
- starać się zachować balans w swych wiadomościach (W komunikacji każdego znajdują się dwie bronie. Jedną jest fakt, drugą- emocje. Należy stworzyć ostrożną mieszankę obydwu z nich.);
- należy stawać w obronie swojej instytucji (ton głosu powinien być równomierny i spokojny, zrównoważony i pewny. Preferować trzeba pozytywne aspekty przed negatywnymi.).

Szczególną uwagę zwrócić na zwroty i sformułowania językowe. Nie ma głupich pytań, są tylko głupie odpowiedzi. To jeśli chodzi o treść. Jednakże strona językowa wymaga wiele uwagi od dysponujących informacjami. Należy unikać sformułowań „domagać się”, „utrzymywać” lub „zapewniać”, oznajmiania, że Państwo „zapomnieli”, „przeoczyli” lub „zaniedbali” mówienia: „nalegam...”, „wymagam...”, „żądam...” lub „...muszę powtórzyć”, „...nie mogę pojąć (uwierzyć)” lub też po prostu „dlaczego?”. Innymi zwrotami, których należy unikać w kontaktach z dziennikarzami, to sformułowania: „mam dokument”, „źródła podały, iż”, „czyż nie jest prawdą”, „nie oczekuje Pan, że w to uwierzemy”.

W kontaktach z mediami należy być bardzo konsekwentnym, np. przy katastrofie budowlanej trzeba podać, czy jest to katastrofa techniczna, czy też zamach bombowy. Należy

każdorazowo posługiwać się faktami, na ile się je zna. Trzeba konsekwentnie i wielokrotnie powtarzać ustalone fakty. Nigdy nie należy spekulować, zawsze posługiwać się trzeba faktami. Zawsze należy zachować ostrożność podczas konferencji prasowych, gdyż zdarzają się często sytuacje, że dziennikarz trzyma w zanadru ostatnią wiadomość i może ją ogłosić, a w wiadomości tej sytuacja jest bardziej krytyczna niż w rzeczywistości.

Ważnym elementem kontaktów z mediami jest budowanie zaufania i wiarygodności. W celu ich wytworzenia należy posługiwać się następującymi „narzędziami” 50% empatii i troski, 15-20% kompetencji i wiedzy, 15-20% szczerości i otwartości, 15-20% poświęcenia i zaangażowania. Oprócz tego istnieje szereg (kilkadziesiąt) niewerbalnych sygnałów związanych z wytwarzaniem zaufania i wiarygodności. Najistotniejszym jest fakt, że społeczeństwo zaufa urzędnikom, którzy po spotkaniu z dziennikarzami pozostaną, by wysłuchać i przedyskutować poruszone tematy, odpowiedzieć na pytania i troski ludzi. Ci, którzy wychodzą bezpośrednio po konferencji, zabierają swoją wiarygodność ze sobą.

Wykorzystanie i stosowanie nowoczesnych metod komunikowania się pozwala zwiększyć efektywność medialną i siłę oddziaływania społecznego zaangażowanych instytucji - do tego muszą się stale przygotowywać obydwie strony.

Zasadnicze zadania mediów w czasie katastrofy (klęski):

- relacjonować przebieg zdarzenia dla szerszej publiczności,
- informować ofiary o różnych formach możliwej pomocy, ich prawach i obowiązkach,
- instruować o konieczności określonego postępowania w konkretnych sytuacjach (przekazują zarządzenia stosownych władz).

Ponieważ rola mediów w katastrofie jest olbrzymia powinny być one do tego dobrze przygotowane. Media muszą być elementem systemu bezpieczeństwa a nie stać obok, być tylko swoistym recenzentem działań instytucji i służb ratowniczych.

Jaki może być ideał mediów?

- Dziennikarze w każdej większej katastrofie powinni rozwinąć centrum informacyjne w bezpośrednim kontakcie z centrum operacyjnym.
- Wspólnie z rzecznikiem prasowym zespołów zarządzania kryzysowego powinni przygotowywać cykliczne komunikaty informacyjne dotyczące tego, jakiej pomocy, w jakim rozmiarze, gdzie, kiedy i na jakich warunkach może oczekiwać ludność poszkodowana.
- W porozumieniu z rzecznikiem prasowym powinni informować ofiary katastrofy o tym gdzie, w jakiej kolejności, kiedy i do kogo zgłaszać potrzeby w zakresie pomocy.
- Powinni współpracować z ekspertami różnych dziedzin i instruować o sposobach postępowania (np. uniknięcia epidemii).
- Instruować ludność dotkniętą katastrofą o sposobach postępowania w sprawach podatkowych, ubezpieczeniowych, pożyczkach itp.
- Informować o możliwości korzystania z „gorącej linii”.

Aby media pomagały, a nie wprowadzały dodatkowych „komplikatorów” konieczna jest nienaganna współpraca Starosty, Burmistrza, Wójta (kierownika zakładu pracy), szefa operacji, rzecznika prasowego zespołu zarządzania kryzysowego i dziennikarzy. Współpraca ta powinna być rozpoczęta na długo przed zdarzeniem. Celowym jest wyznaczenie w jednostce administracyjnej wytypowanie osoby, która będzie odpowiedzialna za kontakt z mediami.

W kontaktach z mediami należy uwzględniać art. 34 ust. 2 ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. – *Prawo prasowe*. Organem odpowiedzialnym za informowanie ludności jest właściwy organ zarządzania kryzysowego, które swoje zadania realizuje poprzez rzecznika prasowego, który wypowiedzi konsultuje z szefem operacji - podmiotem wiodącym wynikającym z siatki bezpieczeństwa. Do masowego informowania ludności można wykorzystać głośniki na środkach transportu Policji, Państwowej i Ochotniczej Straży Pożarnej, które w trybie alarmowym mogą być wykorzystane na miejsce akcji. Informacje mogą być zamieszczane przez dyżurnych PCZK w postaci komunikatów sytuacyjnych.

4.6. Wykaz środków masowego przekazu

A) RADIOWYCH:

Na terenie powiatu pułtuskiego nie występują żadne rozgłośnie radiowe.

B) TELEWIZYJNYCH:

Za rozpowszechnianie i przekazywanie wydarzeń, newsów telewizyjnych odpowiada Regionalny Ośrodek TVP na terenie całego województwa mazowieckiego, którego jesteśmy integralną częścią.

C) PRASOWYCH:

Na terenie miasta, jak i całego powiatu pułtuskiego wydawanych jest 4 gazety lokalne oraz blog informacyjny. W Pułtusk swoją siedzibę mają dwie lokalne gazety, które obejmują swoim zasięgiem powiat pułtuski. Jednocześnie powiat pułtuski obejmuje zasięgiem regionalnym Tygodnik Ciechanowski, Nowy Kurier Pułtuski i KW – Kurier Wyszowski.

Wykaz agencji prasowych:

- 1) **Pułtuska Gazeta Powiatowa:** tel./fax. 23-692-81-12, e-mail: redakcja.pgp@pultusk24.pl
ul. Świętojańska 15, 06-100 Pułtusk,
redaktor naczelna – Anna Morawska;
- 2) **Tygodnik Pułtuski:** tel. 23-691-90-22, fax. 23-691-90-28, tel. kom. 512-405-978,
e-mail: redakcja@pultuszczak.pl
ul. Rynek 16, 06-100 Pułtusk,
redaktor naczelny – Ewa Dąbek;
- 3) **Tygodnik Ciechanowski:** tel./fax 023- 672-34-02, e-mail: tc@ci.onet.pl, tc@ciechanow.com,
ul. Piotra Ściegiennego 2,
06-400 Ciechanów,
redaktor naczelny - Ryszard Marut;
Zastępca redaktora naczelnego
Tel. 23 673 93 67, e-mail: tc@ci.onet.pl
Włodzimierz Dźbik, wlodzimierz.dzbik@tc.ciechanow.com
Redaktor prowadzący
Tel. 23 673 93 63, e-mail: tc@ci.onet.pl
Marek Żbikowski, e-mail: marek.zbikowski@tc.ciechanow.com
- 4) **KW - Kurier Wyszowski:** tel./fax 29-742-90-60, tel. kom. 667-137-952, ul. Warszawska, 22,
07-200 Wyszów, e-mail: redakcja@kurier-w.pl, redaktor naczelna - Janina Czerwińska.

Lokalny blog informacyjny powiatu pułtuskiego - WPU24.pl

tel. 512-947-515

e-mail: biuro@wpu24.pl

Bartodzieje 53a, 07-215 Obryte

prowadzący Jarosław Kopeć

4.7. Sposoby postępowania na wypadek zagrożeń

Szczegółowe sposoby postępowania ludności na wypadek zagrożenia zawierają procedury działania podmiotów wiodących/współpracujących w sytuacjach kryzysowych - opracowane zgodnie z siatką bezpieczeństwa powiatu pułtuskiego, stanowiące załącznik funkcjonalny do Powiatowego Planu Zarządzania Kryzysowego oraz w zakresie współpracy z mediami w **SPO-21 - Komunikacja medialna. Wzory komunikatów i ulotek informacyjnych, które mogą być wykorzystywane w sytuacjach zagrożeń oraz tryb ich dystrybucji** zostały zamieszczone w poszczególnych planach, procedurach działania oraz innych dokumentach podmiotów ujętych w planie oraz na ich stronach internetowych.

ROZDZIAŁ 5

ORGANIZACJA EWAKUACJI Z OBSZARÓW ZAGROŻONYCH

5.1. Zasady i organizacja ewakuacji ludności i mienia z rejonów zagrożenia

Ewakuacja polega na przemieszczeniu się ludności, zwierząt i transportie mienia z rejonów, w których występują zagrożenia do miejsc bezpiecznych. Ewakuacja ludności jest przedsięwzięciem trudnym i złożonym. W sensie społecznym zjawiskiem ujemnym, ponieważ narusza podstawowe ogniwa struktury społecznej (rodzinę, dom, itp.) Celem ewakuacji jest zapewnienie zbiorowej ochrony ludności, zwierząt i wartościowego mienia przed skutkami wystąpienia nagłych i nieprzewidzianych zagrożeń oraz rozległych i długotrwałych skażeń, katastrof budowlanych i komunikacyjnych, jak również skutkami dających się przewidzieć niekorzystnych zdarzeń o charakterze narastającym, tj. klęska żywiołowa i inne nadzwyczajne zagrożenia w czasie pokoju, kryzysu i wojny. Ewakuację realizuje się w ostateczności w sytuacji, gdy inne rozwiązania o charakterze ochronno-ratowniczym nie okażą się skuteczne.

Z uwagi na uwarunkowania rodzaju i skali zagrożenia możemy wyróżnić ewakuację:

1. **Ewakuację I stopnia**, która polega na niezwłocznym przemieszczeniu ludności, zwierząt, mienia z obszarów/miejsc, w których wystąpiło nagłe, nieprzewidziane bezpośrednie zagrożenie poza strefę zagrożenia. Realizuje się ją natychmiast po zaistnieniu zagrożenia dla życia, zdrowia, i mienia. Organizuje się ją na polecenie wójta, burmistrza /prezydenta miasta/;
2. **Ewakuacja II stopnia** polegająca na uprzednio przygotowanym planowym przemieszczeniu ludności, zwierząt, mienia z rejonów przyległych do zakładów, obiektów hydrotechnicznych, ze stref zalewowych oraz rejonów przyległych do innych obiektów stanowiących potencjalne zagrożenie dla ludności, zwierząt lub mienia w przypadku ich uszkodzenia lub awarii. Realizuje się ją w sytuacji wystąpienia symptomów takiego zagrożenia;
3. **Ewakuacja III stopnia**, która polega na uprzednio przygotowanym przemieszczeniu ludności, zwierząt, mienia, podczas podwyższania stanu gotowości obronnej państwa. Prowadzona jest w czasie zagrożenia bezpieczeństwa państwa i wojny.

W ramach ewakuacji I, II i III stopnia należy przewidzieć zarówno ewakuację zorganizowaną, jak i samoewakuację. **Samoewakuacja** polega na przemieszczeniu się ludności z rejonów, w których może wystąpić lub wystąpiło bezpośrednie zagrożenie dla życia i zdrowia poza strefę zagrożenia. Prowadzona jest przede wszystkim w oparciu o własne możliwości (transportowe, zakwaterowania itp.).

W przypadku ewakuacji I i II stopnia decyzję o jej przeprowadzeniu, w zależności od rodzaju i skali zagrożenia podejmują:

- a. wójt (burmistrz, prezydent miasta), starosta, wojewoda z obszarów bezpośrednio zagrożonych;
- b. organy kierujące działaniami w celu zapobieżenia skutkom klęski żywiołowej lub ich usunięcia, w zależności od obszaru objętego klęską są to:
 - wójt (burmistrz, prezydent miasta) – jeżeli stan klęski żywiołowej wprowadzono tylko na obszarze gminy,
 - starosta – jeżeli stan klęski żywiołowej wprowadzono na obszarze więcej niż jednej gminy wchodzącej w skład powiatu,
 - wojewoda – jeżeli stan klęski żywiołowej wprowadzono na obszarze więcej niż jednego powiatu wchodzącego w skład województwa,
- c. wojewoda w przypadku zdarzeń radiacyjnych o zasięgu wojewódzkim,
- d. osoba kierująca akcją ratunkową; w tym przypadku zakres oraz sposób organizacji działań określa organ władzy publicznej (nie dotyczy II stopnia ewakuacji).

W przypadku ewakuacji III stopnia decyzję o jej przeprowadzeniu podejmują terenowe organy obrony cywilnej lub organy wojskowe (w strefie bezpośrednich działań wojennych), we współdziałaniu z właściwymi organami obrony cywilnej, zgodnie z zasadami określonymi w ustawie z dnia 29 sierpnia 2002 r. o stanie wojennym oraz o kompetencjach Naczelnego Dowódcy Sił Zbrojnych i zasadach jego podległości konstytucyjnym organom Rzeczypospolitej Polskiej, ustawie z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony RP oraz rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Szefa Obrony Cywilnej Kraju, szefów obrony cywilnej województw, powiatów i gmin.

Celem przygotowania i sprawnego przeprowadzenia ewakuacji, organy zarządzania kryzysowego gmin, kierownicy zakładów pracy i jednostek zarządzających budynkami mieszkalnymi powołują zespoły zadaniowe ds. ewakuacji (przyjęcia) ludności oraz elementy organizacyjne w rejonie objętym ewakuacją, na trasach ewakuacji i w docelowych miejscach przeznaczenia.

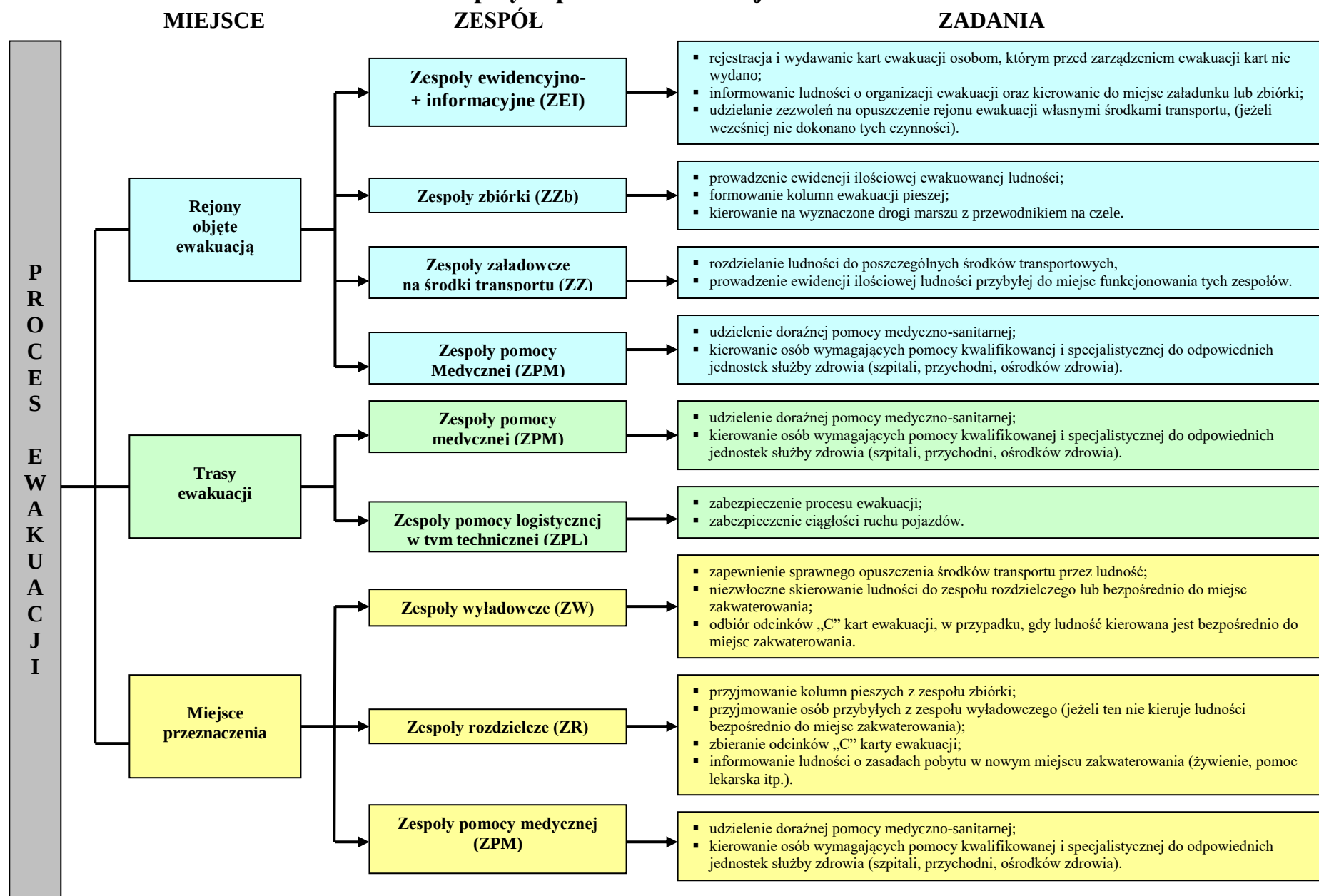
Jednym z ważniejszych zadań zmierzających do zapewnienia bezpieczeństwa ludności znajdującej się na zagrożonym obszarze jest jej odpowiednio wczesne ostrzeżenie przed niebezpieczeństwem – jeśli zajdzie taka potrzeba – dobrze zorganizowana i przeprowadzona ewakuacja.

Warunkiem podjęcia skutecznych działań jest odpowiednio wczesne uzyskanie informacji o zaistnieniu zagrożenia, jej przetworzenie i przekazanie we właściwej formie do poszczególnych organów odpowiedzialnych za podjęcie decyzji i przeprowadzenie ewakuacji. Realizacja działań ostrzegania i alarmowania powinna umożliwić skuteczne uruchomienie systemu reagowania i ostrzegania ludności o zagrożeniu przy jednoczesnym zminimalizowaniu niebezpieczeństwa powstania paniki wśród ludności zagrożonej. Za zorganizowaniem ewakuacji przemawia fakt, że zawsze znajdą się ludzie, którzy będą usiłowali opuścić rejon zagrożony. W takiej sytuacji, przy braku jakiejkolwiek organizacji, masowe ruchy ludności mogą spowodować paraliż organizacyjny, zablokowanie ciągów komunikacyjnych itp., co w konsekwencji może wywołać tragiczne skutki. Ewakuacja jest jednym ze sposobów zbiorowej ochrony ludności. Celem ewakuacji jest zmniejszenie stopnia zagrożenia, dlatego zarządza się ją tylko w razie pewności, że zwiększy to możliwość przetrwania ludności. Aby ewakuacja okazała się skuteczną formą ochrony ludności, powinna być należycie zaplanowana przez właściwe organy gmin, służby, inspekcje i straż.

Ewakuację II stopnia zarządza organ gminy, któremu przysługuje ustawowe uprawnienie do nakazywania ewakuacji¹⁹, którego nie posiada starosta, ani kierujący akcją ratowniczą. Starosta jako organ zarządzania kryzysowego powiatu koordynuje ewakuacją ludności i mienia na terenie administrowanym, prowadzoną przez organy zarządzania kryzysowego gmin - gdy skala zagrożenia będzie przekraczać teren jednej gminy oraz zaistnieje konieczność wsparcia działań organizacyjno-logistycznych niższego szczebla, gdy organ ten zwróci się o taką pomoc do Starosty. Starosta wykonuje zadania ewakuacji przy pomocy Powiatowego Zespołu ds. Ewakuacji i Przyjęcia Ludności pod kierownictwem Sekretarza Powiatu – Kierownika ww. zespołu.

¹⁹ Art. 31 b ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.

5.2. Zespoły w procesie ewakuacji wraz z ich zadaniami

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: *Instrukcji w sprawie zasad ewakuacji ludności, zwierząt i mienia na wypadek masowego zagrożenia*, Biuro Szefa Obrony Cywilnej Kraju, Warszawa 2008.

5.3. Problematyka egzekucji i wsparcia procesu ewakuacji

Istotnym problemem dla organów zarządzania kryzysowego, które podejmują decyzje o ewakuacji jest możliwość jej wyegzekwowania. Postępowanie formalne w tej sytuacji określa ustawa o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Ustawa ta wskazuje zarówno organy uprawnione do egzekwowania wydanych decyzji, oraz przyznaje prawo do stosowania przymusu bezpośredniego, wobec osób uchylających się od jej wykonania. Jednak taka decyzja powoduje wiele problemów moralnych w zakresie m.in. stosowania sankcji karnych w stosunku do osób chroniących swoje mienie. Niewyegzekwowanie decyzji właściwego organu do ewakuacji może pociągnąć konsekwencje i roszczenia spadkobierców, którzy np. utracili swoich bliskich w wyniku niedopełnienia obowiązków związanych z wykonaniem decyzji w tym zakresie.

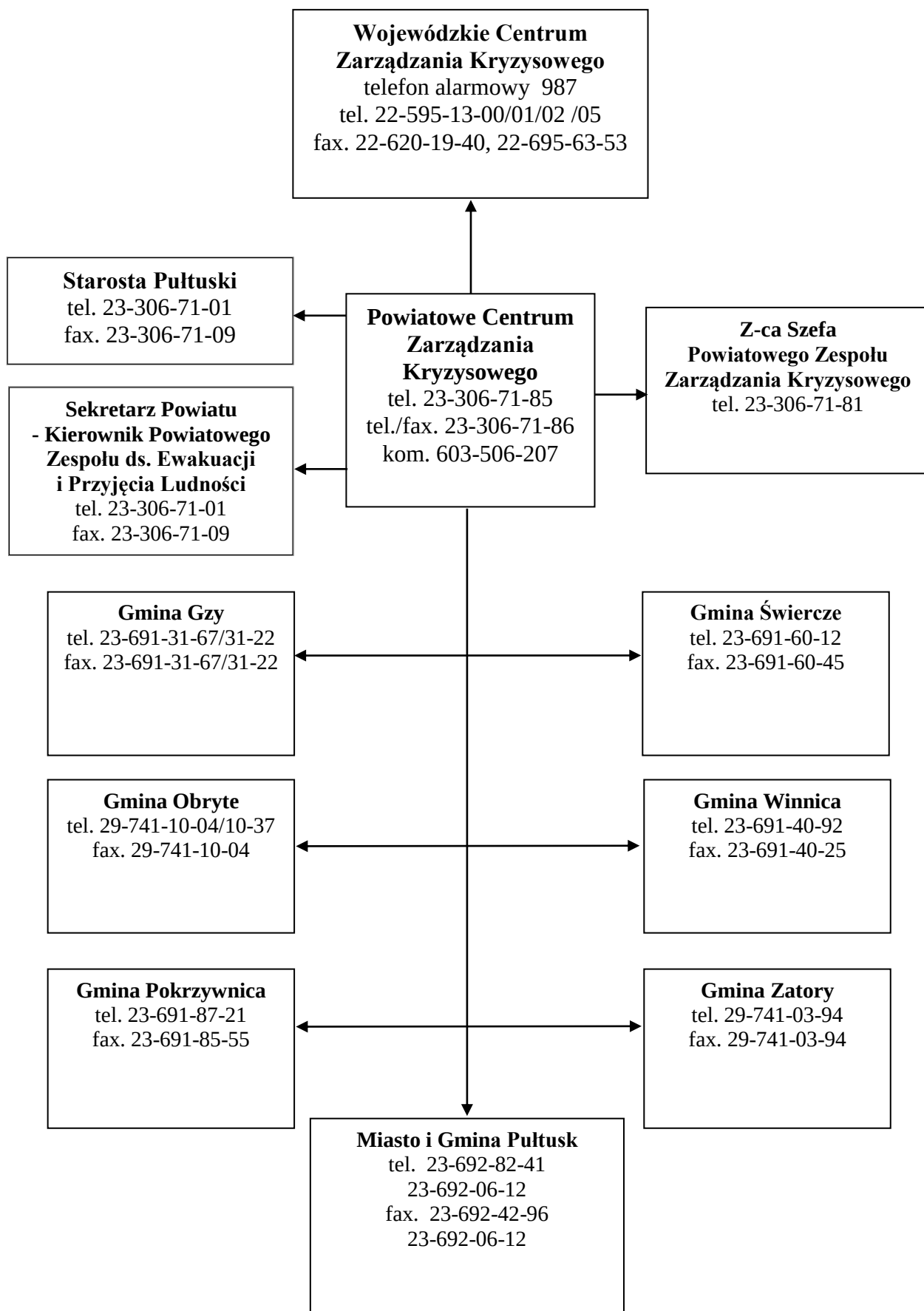
Niezależnie czy ewakuacja będzie miała charakter przymusowy lub dobrowolny - to ani organ zarządzania kryzysowego gminy, kierujący akcją ratowniczą nie będą w stanie przeprowadzić tej akcji ewakuacji na dużym obszarze, bez udziału policji oraz sił zbrojnych, jeśli będzie konieczne użycie środków transportu lotniczego lub ciężkich transporterów pływających.

Zadaniem własnym samorządu gminnego jest udzielenie pomocy społecznej, w jej zakres wchodzi:

- udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych,
- przyznaniem i wypłacaniem zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzeń losowych tj. klęska żywiołowa jest zadaniem zleconym przez administrację rządową, realizowanym przez gminę, stąd też podlega refundacji budżetu państwa.

Niezależnie, który organ wydał decyzję do ewakuacji, obowiązek zapewnienia osobom ewakuowanym minimalnych warunków do egzystencji pozostaje zadaniem gminy. Możliwość wsparcia ze strony wyższych szczebli zarządzania kryzysowego jest ograniczona.

5.4. Organizacja powiadamiania o ewakuacji ludności

5.5. Zbiorczy plan ewakuacji ludności z terenów zagrożonych awariami chemicznymi i katastrofami komunikacyjnymi

Na terenie powiatu pułtuskiego istnieje realne niebezpieczeństwo skażenia ludzi w wypadku awarii cystern z Toksycznymi Środkami Przemysłowymi (TSP) przewożonych transportem drogowym i kolejowym. Wielkość strat powstałych w wyniku awarii lub katastrofy środków transportu z TSP zależna będzie od skali toksyczności oraz ilości przewożonego środka, a także charakterystyki miejsca zdarzenia (obszar miejski / wiejski, warunki pogodowe, gęstość zaludnienia, zalesienie).

Duże zagrożenie stwarza również trasa kolejowa przebiegająca przez teren gminy Świercze. Droga tą odbywają się przejazdy towarowe i osobowe na kierunku Warszawa - Gdańsk. Częstotliwość ruchu odbywającego się tą trasą jest dość duża, rocznie przewozi się nią kilka tysięcy ton różnego rodzaju związków i substancji chemicznych (chlor, fosgen, amoniak, cyjanowodór, kwasy, związki siarki, itp.). Jeden transport może zawierać nawet kilkadziesiąt ton TSP. W jednym składzie pociągu mogą znajdować się różne związki chemiczne. Ta droga kolejowa przebiega przez teren o stosunkowo małym zaludnieniu, największe niebezpieczeństwo nastąpiłoby wtedy gdyby TSP uwolniły się w miejscowości gminnej Świercze. W przypadku uwolnienia się większych ilości niebezpiecznych związków zachodziłaby konieczność ewakuacji doraźnej ok. 400 mieszkańców Świercz.

W przypadku uwolnienia do atmosfery TSP ze środków transportu należy przewidywać potencjalne skażenie terenu (w zależności od kierunku wiatru):

- w transporcie samochodowym – 2 km (w obu kierunkach) od osi drogi;
- w transporcie kolejowym – 5 km (w obu kierunkach) od osi torowiska.

Określenie liczby ludności znajdującej się w strefie skażenia jest trudne do oszacowania.

Wykaz tras drogowych i kolejowych, po których przewozi się materiały niebezpieczne zawarty został w powiatowej bazie danych, znajdującej się w Powiatowym Centrum Zarządzania Kryzysowego w wersji elektronicznej i papierowej.

Duże zagrożenie stwarza również trasa kolejowa przebiegająca przez teren gminy Świercze. Droga tą odbywają się przejazdy towarowe i osobowe na kierunku Warszawa - Gdańsk. Częstotliwość ruchu odbywającego się tą trasą jest dość duża, rocznie przewozi się nią kilka tysięcy ton różnego rodzaju związków i substancji chemicznych (chlor, fosgen, amoniak, cyjanowodór, kwasy, związki siarki, itp.). Jeden transport może zawierać nawet kilkadziesiąt ton TSP. W jednym składzie pociągu mogą znajdować się różne związki chemiczne. Ta droga kolejowa przebiega przez teren o stosunkowo małym zaludnieniu, największe niebezpieczeństwo nastąpiłoby wtedy gdyby TSP uwolniły się w miejscowości gminnej Świercze.

5.6. Wykaz miejsc do zakwaterowania ludności wraz z możliwością organizacji wyżywienia

Możliwości zakwaterowania i wyżywienia ludności w przypadku klęsk żywiołowych na terenie powiatu pułtuskiego oraz szczegółowy wykaz obiektów możliwych do zakwaterowania i wyżywienia ludności na terenie powiatu pułtuskiego, zawarte są w planie ewakuacji (przyjęcia) ludności, zwierząt i mienia II stopnia na wypadek masowego zagrożenia powiatu pułtuskiego oraz w powiatowej bazie danych sił i środków planowanych do wykorzystania w sytuacjach kryzysowych znajdującej się w Powiatowym Centrum Zarządzania Kryzysowego.

Odpowiedzialnym za koordynację zabezpieczenia miejsc zastępczych dla ludności i sił ratowniczych oraz udzielenie wsparcia w tym zakresie organom gmin jest Kierownik Powiatowego Zespołu ds. Ewakuacji i Przyjęcia Ludności. Za przygotowanie miejsc zastępczych na terenie gminy odpowiada właściwy organ zarządzania kryzysowego.

ROZDZIAŁ 6

ORGANIZACJA RATOWNICTWA, OPIEKI MEDYCZNEJ, POMOCY SPOŁECZNEJ ORAZ POMOCY PSYCHOLOGICZNEJ

6.1. Organizacja ratownictwa

Krajowy System Ratowniczo - Gaśniczy stanowi integralną część organizacji bezpieczeństwa wewnętrznego państwa, ma na celu ochronę życia, zdrowia, mienia lub środowiska poprzez prognozowanie, rozpoznawanie i zwalczanie pożarów, klęsk żywiołowych lub innych miejscowych zagrożeń, w tym ratownictwo techniczne, chemiczne, ekologiczne i medyczne. System ten skupia jednostki ochrony przeciwpożarowej, inne służby, inspekcje, straże, instytucje oraz podmioty, które dobrowolnie w drodze umowy cywilnoprawnej zgodziły się współdziałać w akcjach ratowniczych.

Organizatorem krajowego systemu ratowniczo - gaśniczego na obszarze powiatu jest Komendant Powiatowy Państwowej Straży Pożarnej w Pultusku.

Organizacja krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego zapewnia realizację zadań ustawowych na poziomie powiatowym, jako podstawowym poziomie wykonawczym obejmującym prowadzenie działań ratowniczych oraz rozpoznawanie i prognozowanie zagrożeń na obszarze gmin i powiatu.

Funkcjonowanie KSRG w powiecie

Siły i środki krajowego systemu ratowniczo – gaśniczego na poziomie powiatu wspierane przez podmioty współdziałające realizują ustawowe zadania ratownicze zarówno w stanie zagrożeń niemających znamion kryzysu jak też w sytuacjach kryzysowych. Dysponowanie tych sił do działań następuje poprzez stanowisko kierowania Komendanta Powiatowego Państwowej Straży Pożarnej. Dokumentem integrującym współpracę wszystkich systemów włączonych podmiotów, w tym: służb, inspekcji, straży, instytucji i osób fizycznych jest Powiatowy Plan Ratowniczy Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej, uzgodniony z Komendantem Wojewódzkim Państwowej Straży Pożarnej, zaopiniowany przez Powiatowy Zespół Zarządzania Kryzysowego i zatwierdzony przez Starostę.

Podstawowe podmioty systemu:

1. **Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej** wraz z wchodzącymi w jej skład komórkami organizacyjnymi, w tym Jednostką Ratowniczo – Gaśniczą, stanowiącą aparat pomocniczy Komendanta Powiatowego Państwowej Straży Pożarnej. Jednostka ta stanowi główny filar krajowego systemu ratowniczo gaśniczego. Obszar kompetencji obejmuje zadania planistyczne, logistyczne i organizację działań ratowniczych. Główne zadania ratowniczo – gaśnicze wykonuje jednostka ratowniczo – gaśnicza.
2. **Jednostki ochrony przeciwpożarowej** mające siedzibę na obszarze powiatu włączone do systemu wykonują zadania ratownicze w zakresie posiadanych możliwości taktyczno – technicznych wynikających z posiadanego sprzętu i wyszkolenia.
3. **Włączone do systemu inne służby, inspekcje i straże oraz specjaliści ds. ratownictwa** na zasadach umowy cywilno-prawnej.

Dla potrzeb prowadzenia działań ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. *ochronie przeciwpożarowej* oraz rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 3 lipca 2017 r. w *sprawie szczegółowej organizacji krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego* powołuje organ kierujący działaniem ratowniczym. Uprawnienia kierującego akcją ratowniczą wynikają z ustawy oraz z rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 4 lipca 1992 r. w *sprawie zakresu i trybu korzystania z praw przez kierującego działaniem ratowniczym*. Wymienione przepisy nie określają relacji kierującego działaniem ratowniczym a organami zarządzania kryzysowego.

Relacje w stosunku do kierującego działaniem ratowniczych wynikają z uprawnień starosty – jako organu władzy ogólnej, posiadającego uprawnienia organu administracji rządowej, który w sytuacjach szczególnych kieruje wspólnym działaniem powiatowych służb, inspekcji i straży oraz krajowym systemem ratowniczo-gaśniczym na podstawie art. 35 ust. 3 pkt 4 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. *o samorządzie powiatowym* oraz art. 17 ustawy o zarządzaniu kryzysowym. Ponadto zgodnie z art. 14 ust. 3 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. *o ochronie przeciwpożarowej* Starosta określa zadania krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego, koordynuje jego funkcjonowanie i kontroluje wykonanie wynikających stąd zadań, a w sytuacjach zagrożeń życia, zdrowia lub środowiska kieruje tym systemem.

6.2. Organizacja opieki medycznej

Głównym celem opieki medycznej jest ratowanie życia wszystkich ofiar nagłego zachorowania lub urazu oraz ich bezpieczny transport do najbardziej odpowiednich szpitali. System medycyny ratunkowej obejmuje zapobieganie, opiekę przedszpitalną, leczenie specjalistyczne oraz rehabilitację. Opieka medyczna - ratownictwo jest dziedziną, która w przypadkach zdarzeń o charakterze masowym i katastrof spełnia rolę pomocniczą, ale jakże ważną w swojej profesji. Rolę wiodącą pełni zazwyczaj PSP lub rzadziej Policja, jednak z uwagi na specyfikę działań z zakresu ratownictwa medycznego zawsze na miejscu prowadzenia akcji ratowniczej wymagane jest, aby przedstawiciel służby zdrowia kierował siłami i środkami ratownictwa medycznego oraz pełnił rolę kompetentnego doradcy dowodzącego akcją.

Organizacja opieki medycznej w powiecie pułuskim będąca następstwem potrzeb zarządzania kryzysowego oparta jest na działaniu jednostek systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego oraz współdziałaniu z podmiotami występującymi z tym systemem. Funkcjonowanie tego systemu wynika z realizacji „Planu działania systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego dla Województwa Mazowieckiego” opracowanego przez Wojewodę Mazowieckiego dla Województwa Mazowieckiego na podstawie rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 15 grudnia 2014 r. w sprawie wojewódzkiego planu działania systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne oraz kryteriów kalkulacji kosztów działalności zespołów ratownictwa medycznego oraz ustawy z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym.

Odpowiedzialnym za organizację opieki medycznej na terenie powiatu pułuskiego jest Dyrektor Generalny Szpitala Powiatowego Gajda-Med Sp. z o. o. Pełni on funkcję kierownika Grupy Opieki Zdrowotnej Powiatowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego, jednocześnie będąc koordynatorem zespołu wsparcia logistycznego ZWL-4 - opieka medyczna, zgodnie z tabelą koordynacji ZWL ujętą w PPZK. Na terenie powiatu pułuskiego zlokalizowane są dwa zespoły ratownictwa medycznego: ZRM typu „S:” (miejsce stacjonowania Pułusk, ul. Pana Tadeusza 18) oraz ZRM typu „P” (miejsce stacjonowania Pokrzywnica), których działanie koordynuje SP ZOZ „Meditrans Ostrołęka” Stacja Pogotowia Ratunkowego i Transportu Sanitarnego w Ostrołęce. Szpital Powiatowy Gajda-Med Sp. z o.o. nie posiada SOR-u. Przywożenie chorych, dla których szpital nie świadczy wysokospecjalistycznych procedur jak np. świeży udar mózgu, zawał mięśnia sercowego powoduje przedłużenie czasu dotarcia pacjenta do specjalistycznej placówki, celem leczenia.

Zabezpieczenie medyczne na terenie powiatu:

- a) **Szpital Powiatowy Gajda-Med Sp. z o.o.** funkcjonujący jako prywatny podmiot leczniczy:
ul. Teofila Kwiatkowskiego 19
06-100 Pułusk
tel. 23 691 99 01/02
fax. 23 691 99 06

- b) **Szpital Powiatowy Sp. z o.o. w Pułtusk** funkcjonujący jako spółka powiatu pułtuskiego:
ul. Teofila Kwiatkowskiego 19
06-100 Pułtusk
tel. 23 691 99 01/02
fax. 23 691 99 06
- c) **Zakład opiekuńczo-leczniczy w Tąsewach** zlokalizowany na terenie gminy Gzy,
Tąsewy 8, 06-120 Winnica,
filia Niepublicznego Zespołu Zakładów Opieki Zdrowotnej „PALIUM” Sp. z o.o.,
09-120 Nowe Miasto,
ul. Główny Rynek 12.

Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze:

- a) Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej, Hospicium Caritas Diecezji Płockiej w Pułtusk,
ul. Stare Miasto 2,
06-100 Pułtusk.
- b) Dom Pomocy Społecznej w Pułtusk
ul. Teofila Kwiatkowskiego 19A
06-100 Pułtusk
tel. (23) 333-00-10 / (23) 333
e-mail: sekretariat@dpspultusk.pl
- c) Dom Pomocy Społecznej w Ołdakach
Ołdaki 7
06 126 Gzy
tel./fax. 23 691 30 17, 23 691 30 18
e-mail: dpsoldaki@list.pl
- d) Dom Pomocy Społecznej w Obrytem
Obryte 188
07 215 Obryte
tel./fax. 29 741 10 80, 29 741 10 82
e-mail: sekretariat@dpsobryte.pl

Na terenie powiatu nie ma:

- szpitali specjalistycznych,
- sanatoriów,
- zakładów uzdrowiskowych.

Zabezpieczenie sanitarno-epidemiologiczne:

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Pułtusk
ul. 3 Maja 20
06-100 Pułtusk
tel. 23 692 50 71
fax. 23 692 61 66

Na terenie powiatu pułtuskiego znajduje się 20 przychodni:**Gmina Pułtusk**

1. Przychodnia Gajda-Med, ul. 3 Maja 5, 06-100 Pułtusk,
2. NZOZ „ESKULAP”, ul. Harcerska 15, 06-100 Pułtusk,
3. NZOZ „MEDICA” ul. Harcerska 15, 06-100 Pułtusk,
4. NZOZ „NOVA-MED”, ul. Krajewskiego 49, 06-100 Pułtusk,
5. Centrum Medyczne „GAJDA MED”, ul. Piotra Skargi 23/29,
6. Przychodnia lekarska „POD RÓŻĄ”, ul. Jana Pawła II 18,
7. Przychodnia lekarska „AL MED”, ul. Żwirki i Wigury 2, 06-100 Pułtusk,
8. NZOZ Stacja Opieki – Centrum Pielęgniarstwa Rodzinnego Caritas Diecezji Płockiej w Pułtusk, ul. Piotra Skargi 4A,

Gmina Winnica

9. NZOZ „DAR-MED”, ul. Widok 1, 06-120 Winnica,
10. NZOZ – Zespół Lekarza Rodzinnego „AGMED”, ul. Widok 4, 06-120 Winnica,

Gmina Pokrzywnica

11. Ośrodek Zdrowia w Pokrzywnicy, 06-121 Pokrzywnica – filia NZOZ „ESKULAP”,
12. Ośrodek Zdrowia w Dzierżeninie, 06-114 Dzierżenin – filia NZOZ „ESKULAP”,

Gmina Obryte

13. Ośrodek Zdrowia w Obrytem, 07-215 Obryte – filia NZOZ „ESKULAP”,
14. NZOZ „DAR-MED.” w Winnicy – filia w Obrytem, 07-215 Obryte,

Gmina Zatory

15. NZOZ Centrum Profilaktyczno-Lecznicze „MEDITEL” w Zatorach, 07-217 Zatory,
16. Ośrodek Zdrowia w Pniewie, 07-214 Pniewo – filia Centrum Medyczne „GAJDA-MED”,

Gmina Gzy

17. Ośrodek Zdrowia w Przewodowie, 06-126 Gzy – filia NZOZ „DAR-MED” w Winnicy,
18. Ośrodek Zdrowia w Szyszkach, 06-124 Szyszki – filia NZOZ „DAR-MED” w Winnicy,

Gmina Świercze

19. NZOZ Zespół Lekarzy Rodzinnych „VITA-MED”, Przychodnia w Świerczach, 06-150 Świercze,
20. Ośrodek Zdrowia w Strzegocinie, 06-123 Strzegocin – filia NZOZ Zespołu Lekarzy Rodzinnych „VITA-MED” w Świerczach.

Zdarzenia masowe przekraczające możliwość udzielania pomocy medycznej przez powiat:

W przypadku zdarzeń masowych przekraczających możliwość udzielania pomocy medycznej przez powiat, w szczególności w sytuacjach kryzysowych o dużej liczbie poszkodowanych Wojewoda w drodze decyzji administracyjnej nakłada na zakłady opieki zdrowotnej obowiązek pozostawania w stanie podwyższonej gotowości w celu przyjęcia osób znajdujących się w stanie nagłego zagrożenia zdrowia. Zespół ratownictwa medycznego będzie transportował poszkodowanych do najbliższego pod względem czasu dojazdu szpitalnego oddziału ratunkowego (SOR) albo szpitala wskazanego przez dyspozytora medycznego lub Wojewódzkiego Koordynatora Ratownictwa Medycznego funkcjonującego w Oddziale Ratownictwa Medycznego Wydziału Zdrowia MUW. Jeśli będzie tego wymagała sytuacja, poszkodowany będzie mógł zostać przewieziony bezpośrednio do szpitala wyspecjalizowanego w zakresie udzielania świadczeń zdrowotnych niezbędnych dla ratownictwa medycznego.

Wojewódzki Koordynator Ratownictwa Medycznego:

ul. Plac Bankowy 3/5

00 950 Warszawa

tel. 22 595 13 04, kom. 723 996 073

fax. 22 595 13 54,

e-mail: czkmed@mazowieckie.pl

Zasady organizacji polowego punktu medycznego:

W zależności od skali zdarzenia celowe jest tworzenie polowych punktów medycznych dysponujących namiotami i podstawowym sprzętem reanimacyjnym. Punkt taki powinien być obsługiwany przez wykwalifikowanych ratowników medycznych i społeczne służby ratownicze dokonujące segregacji poszkodowanych oraz udzielających pierwszej pomocy. Powinien on współpracować ze służbami prowadzącymi akcje ratownicze, w tym dysponentami lotniczych jak i naziemnych zespołów ratownictwa medycznego działających na obszarze zdarzenia oraz obszarach przyległych, miejscowymi jednostkami Państwowej Straży Pożarnej, Policją oraz szpitalami posiadającymi szpitalne oddziały ratunkowe, stanowiska obserwacyjne i zabiegowe na terenie całego województwa i województw ościennych. Po przeprowadzonej segregacji chorych, najciężiej poszkodowani objęci są opieką zespołów ratownictwa medycznego i szpitalną, a osoby lżej poszkodowane są kierowane do punktów organizacji pomocy medycznej, socjalnej i psychologicznej. Punkty te zapewniają pomoc lekarską i pielęgniarską pracującą w trybie gotowości ciągłej w stosunku do potrzeb. Polowy punkt medyczny może zostać zorganizowany:

- w zabudowaniach położonych w pobliżu miejsca wystąpienia strat sanitarnych (forma najprostsza i zapewniająca niesienie pomocy poszkodowanym w każdych warunkach);
- pod namiotami w pobliżu miejsca zdarzenia (forma trudniejsza do realizacji, kiedy w pobliżu brakuje odpowiednich zabudowań);
- poprzez transport poszkodowanych bezpośrednio do najbliższych placówek służby zdrowia (forma bardzo korzystna dla rannych, ale trudna do zrealizowania w przypadku wystąpienia masowych strat sanitarnych i braku odpowiedniej ilości środków do transportu rannych);
- w sposób kombinowany (forma wykorzystująca lokalne uwarunkowania i możliwości posiadanych sił i środków).

Organizacja dodatkowego transportu dla potrzeb ewakuacji rannych do placówek służby zdrowia może się odbywać poprzez:

- wykorzystanie transportu straży i inspekcji: PSP, Policji;
- ściągnięcie karetek z terenu województwa poprzez działanie Wojewódzkiego Koordynatora Ratownictwa Medycznego.

Do wezwania Lotniczego Zespołu Ratownictwa Medycznego (HEMS) są uprawnieni:

- 1) koordynatorzy medyczni i dyspozytorzy pogotowia ratunkowego;
- 2) dyspozytorzy zintegrowanych stanowisk kierowania;
- 3) dyspozytorzy innych podmiotów ratownictwa (PSP, WOPR);
- 4) członkowie naziemnych zespołów ratownictwa medycznego, bezpośrednio z miejsca zdarzenia.

Organizacja i koordynacja działań na szczeblu powiatowym:

Jednostką właściwą do uruchamiania działań przy wystąpieniu zdarzenia masowego lub katastrofy na szczeblu wojewódzkim jest Wojewódzkie Centrum Zarządzania Kryzysowego MUW posiadające kompetencje oraz łączność przewodową i bezprzewodową z analogicznymi centrami na poziomie województw i powiatów.

Wojewódzki Koordynator Ratownictwa Medycznego przy wystąpieniu zdarzenia masowego lub katastrofy na terenie powiatu, o skali przekraczającej możliwości jednostek systemu ratownictwa medycznego rejonu operacyjnego, w celu sprawnego podjęcia medycznych czynności ratunkowych ich przeprowadzenia i zapewnienia kierowania tymi czynnościami przy wystąpieniu zdarzenia masowego lub katastrofy na terenie powiatu:

- 1) wyznacza dyspozytorów medycznych realizujących zadania w miejscu zdarzenia, a w razie potrzeby ma prawo użycia jednostek systemu spoza rejonu operacyjnego dysponenta jednostki;
- 2) koordynuje działania dysponentów jednostek;
- 3) koordynuje organizację transportu osób poszkodowanych w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego do najbliższego zakładu opieki zdrowotnej udzielającego świadczeń opieki zdrowotnej w odpowiednim zakresie;
- 4) współpracuje z lekarzami koordynatorami ratownictwa medycznego innych województw.

W sytuacji wyczerpania możliwości udzielania pomocy medycznej przez szczebel powiatu Wojewoda może udzielić wsparcia:

- 1) dodatkowymi środkami transportu poszkodowanych;
- 2) dodatkowymi miejscami w szpitalach wojewódzkich;
- 3) lotniczym zespołem ratownictwa medycznego z sąsiednich województw;
- 4) dodatkowym sprzętem z wojewódzkiego magazynu OC;
- 5) siłami i środkami OC z zakładów pracy;
- 6) siłami i środkami grup ratowniczych z zakładów przemysłowych;
- 7) dodatkową pomocą psychologiczną;
- 8) dodatkową pomocą społeczną.

Ponadto Wojewoda może rozwinąć dodatkowe polowe punkty udzielania pomocy medycznej – po wnioskowaniu do ministra obrony narodowej oraz udzielić dodatkowej specjalistycznej pomocy, poprzez wykorzystanie Wojewódzkich Konsultantów Medycznych oraz pomocy logistycznej wojewódzkich służb zespolonych w zabezpieczeniu rejonu zdarzenia.

6.3. Organizacja pomocy społecznej

Zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. *o pomocy społecznej* pomoc społeczna ma na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Organizują ją organy administracji rządowej i samorządowej, współpracując w tym zakresie, na zasadzie partnerstwa, z organizacjami społecznymi i pozarządowymi, Kościołem Katolickim, innymi kościołami, związkami wyznaniowymi oraz osobami fizycznymi i prawnymi. W szczególności polega ona na:

- 1) przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych ustawą świadczeń;
- 2) pracy socjalnej;
- 3) prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej;
- 4) analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej;
- 5) realizacji zadań wynikających z rozeznanych potrzeb społecznych;
- 6) rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

Na podstawie Zarządzenia Nr 18/10 Starosty Pułtuskiego z dnia 9 marca 2010 r. w *sprawie powołania Powiatowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego* jednostką odpowiedzialną za organizację opieki społecznej na terenie powiatu pułtuskiego jest Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie (PCPR) w Pułtusk, który pełni funkcję kierownika grupy zabezpieczenia socjalno-bytowego Zespołu oraz koordynatora ZWL ds. pomocy społecznej.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pułtusk

ul. 3 Maja 20
06-100 Pułtusk
tel. 23 692 54 83
fax. 23 692 00 99

Zgodnie z tabelą koordynacji wsparcia logistycznego ujętą w PPZK Dyrektor PCPR jest jednocześnie odpowiedzialny za opracowanie i wdrażanie planu **ZWL-2 – pomoc społeczna**. Koordynator ds. pomocy społecznej realizuje swoje zadania we współdziałaniu z gminnymi ośrodkami pomocy społecznej, Domami Pomocy Społecznej (w Pułtusk, w Obrytem, w Ołdakach), Środowiskowym Domem Samopomocy w Pułtusk oraz stowarzyszeniami i organizacjami charytatywnymi działającymi na terenie powiatu pułtuskiego (szczegółowe zadania kierownika grupy zabezpieczenia socjalno-bytowego Zespołu oraz koordynatora ds. pomocy społecznej zostały zawarte w regulaminie Zespołu oraz planie wsparcia logistycznego ZWL-2, który stanowi załączniki funkcjonalny do PPZK.

PCPR realizuje zadania określone ustawą o pomocy społecznej i przepisami wydanymi na jej podstawie, jak również określone ustawą o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, a w szczególności w zakresie:

- udzielania pomocy rodzinom zastępczym,
- organizacji i zapewnienia usług o określonym standardzie w domach pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym, oraz kierowania osób ubiegających się o przyjęcie do tych domów,
- opracowywanie powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych,
- kierowania do placówek opiekuńczo-wychowawczych,
- pomocy w integracji osobom opuszczającym placówki opiekuńczo-wychowawcze, resocjalizacyjne, zakłady dla nieletnich i rodziny zastępcze,
- organizowania specjalistycznego poradnictwa,
- realizacji innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z odrębnych przepisów,
- organizowania i zapewnienia funkcjonowania powiatowych ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- dofinansowania uczestnictwa osób niepełnosprawnych w turnusach rehabilitacyjnych,
- dofinansowania do likwidacji barier architektonicznych, komunikacyjnych i technicznych,
- dofinansowania tworzenia i działalności warsztatów terapii zajęciowej,
- dofinansowania sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych,
- dofinansowania zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze.

Na terenie powiatu pułtuskiego funkcjonują trzy Domy Pomocy Społecznej oraz Środowiskowy Dom Samopomocy, które świadczą usługi:

- w zakresie **potrzeb bytowych** zapewniając: miejsce zamieszkania, wyżywienie, odzież i obuwie oraz utrzymanie czystości;
- opiekuńcze, polegające na: udzielaniu pomocy w podstawowych czynnościach życiowych oraz podnoszeniu sprawności i aktywizacji mieszkańców, niezbędnej pomocy w załatwianiu spraw osobistych, a także pielęgnacji;
- stworzenie osobom wsparcia społecznego poprzez zaspakajanie ich potrzeb bytowych, edukacyjnych, społecznych ukierunkowanych na podtrzymywanie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia;
- **wspomagające**, polegające na:
 - umożliwieniu udziału w terapii zajęciowej,
 - umożliwieniu realizacji potrzeb kulturalnych i religijnych,
 - zapewnieniu warunków do rozwoju samorządności mieszkańców,
 - stymulowaniu nawiązywania kontaktów z rodziną i środowiskiem,
 - wspieraniu działania na rzecz lokalnego środowiska,
 - działaniach zmierzających do usamodzielnienia się mieszkańca,
 - zapewnieniu bezpiecznego przechowywania środków pieniężnych i przedmiotów wartościowych,
 - zapewnieniu przestrzegania praw mieszkańców oraz dostępności do informacji o tych prawach dla mieszkańców Domu,
 - sprawnym wnoszeniu i załatwianiu skarg i wniosków mieszkańców Domu,

- **zdrowotne**, polegające na:

- zapewnieniu opieki lekarskiej i pielęgniarskiej oraz w miarę posiadanych możliwości rehabilitacji leczniczej,
- pomocy w korzystaniu z przysługujących uprawnień do świadczeń zdrowotnych,
- zaopatrzeniu w niezbędne leki na ustawowo określonych zasadach oraz w miarę możliwości w artykuły sanitarne i środki pomocnicze,
- działaniach zapobiegawczych i promowaniu zdrowia.

Dom Pomocy Społecznej w Pułtusk

ul. Teofila Kwiatkowskiego 19A

06-100 Pułtusk

tel. (23) 333-00-10 / (23) 333

e-mail: sekretariat@dpspultusk.pl

Dom Pomocy Społecznej w Oldakach

Ołdaki 7

06 126 Gzy

tel./fax. 23 691 30 17, 23 691 30 18

e-mail: dpsoldaki@list.pl

Dom Pomocy Społecznej w Obrytem

Obryte 188

07 215 Obryte

tel./fax. 29 741 10 80, 29 741 10 82

e-mail: sekretariat@dpsobryte.pl

Środowiskowy Dom Samopomocy w Pułtusk

ul. Ignacego Daszyńskiego 3

06-100 Pułtusk

tel. 23 692-22-65

fax. 23 692-22-67

e-mail: sds@post.pl

W każdej gminie powiatu pułtuskiego funkcjonuje ośrodek pomocy społecznej, który wykonuje zadania polegające na podejmowaniu przedsięwzięć i popieraniu działalności w zakresie pomocy społecznej, socjalnej, w szczególności:

- ustalenie potrzeb w zakresie działania pomocy społecznej w skali rocznej i perspektywicznej;
- organizowanie pomocy instytucjonalnej (DPS, usługi opiekuńcze);
- prowadzenie działalności zmierzających do rozwoju bazy kadr pomocy społecznej;
- prowadzenie w zakresie powierzonym – postępowania administracyjnego w sprawach indywidualnych interesantów;
- rozwiązywanie problemów patologii społecznej, w tym alkoholizmu, narkomanii, bezdomności i sytuacji skazanych.

6.4. Organizacja pomocy psychologicznej

Opiekę psychologiczną dla osób poszkodowanych w wyniku zdarzenia o charakterze masowym w powiecie pułtuskim, zarówno w miejscu zdarzenia, jak i w punkcie organizacji pomocy medycznej, psychologicznej i socjalnej, którą zapewni:

- zespół specjalistów ze służb resortowych, skierowanych za pośrednictwem Komendy Powiatowej Policji w Pułtusk, Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej,
- zespół specjalistów skierowanych za pośrednictwem WCZK Wojewody Mazowieckiego,
- zespół pracowników: Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Pułtusk /06-100 Pułtusk, ul. 3 Maja 20, tel./fax. 23 692 55 91/.

Koordynatorem ds. pomoc psychicznej w sytuacjach kryzysowych zgodnie z tabelą koordynacji wsparcia logistycznego, ujętą w PPZK jest Dyrektor Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Pułtusk. Pracownicy Poradni są przeszkoleni w zakresie interwencji kryzysowej w sytuacjach katastrof masowych.

ROZDZIAŁ 7

ORGANIZACJA OCHRONY PRZED ZAGROŻENIAMI CHARAKTERYSTYCZNYMI DLA OBSZARU POWIATU

Do podstawowych zagrożeń dla powiatu pułtuskiego, ustalonych na podstawie przeprowadzonej analizy i oceny, określonych w katalogu zagrożeń oraz map zagrożeń, które mogą negatywnie wpłynąć na poziom bezpieczeństwa ludności powiatu (w zakresie ich życia, zdrowia), mienia w znacznym rozmiarze i środowiska oraz mogącym wywołać ograniczenia w działaniu właściwych organów administracji publicznej należą: powódź; intensywne opady deszczu, roztopy, powodujące podtopienia gruntów; huragany; pożary przestrzenne (lasów, obiektów); susza/upały; osuwiska; zawieje/zamiecie śnieżne, silne mrozy, marznące opady, oblodzenia; epidemie; epizootie; epifitozy; skażenia chemiczno-ekologiczne; zanieczyszczenia powietrza; skażenia radiacyjne; katastrofy budowlane; katastrofy drogowe i kolejowe; katastrofy lotnicze; katastrofy żeglugi śródlądowej; zakłócenia w systemie gazowym i zagrożenie wybuchem; zakłócenia w systemie elektroenergetycznym; zakłócenia w systemie paliwowym; zakłócenia w dostawach wody; terroryzm, cyberterroryzm; protesty społeczne oraz zagrożenia militarne.

Organizacja ochrony przed zagrożeniem wystąpienia lub wystąpieniem wyżej wymienionych zagrożeń opiera się na systemie ujętym w czterech fazach zarządzania kryzysowego – wywodzące się z definicji zarządzania kryzysowego zawarte w art. 2 *ustawy o zarządzaniu kryzysowym*:

- 1) zapobiegania,
- 2) przygotowania,
- 3) reagowania,
- 4) odbudowy.

W każdej z nich w siatce bezpieczeństwa powiatu pułtuskiego wyznaczono organ zarządzania kryzysowego, podmiot wiodący, oraz podmioty współpracujące oraz przypisano im określone zadania (wg kompetencyjnego zakresu odpowiedzialności) m.in. w rozwinięciu siatki bezpieczeństwa, które realizują na podstawie określonych w niniejszym planie - Procedur Reagowania Kryzysowego. Poszczególne podmioty dysponują odpowiednimi siłami i środkami oraz sprzętem i materiałami, a ich siły uruchamiane są według określonego trybu.

Działanie organów gmin i powiatu pułtuskiego wraz z określonymi podmiotami według wyżej przedstawionego systemu pozwala na zwiększenie bezpieczeństwa ludności oraz zmniejszenie strat i szkód spowodowanych wskazanymi powyżej zagrożeniami.

Wykaz aktualnych planów postępowania na wypadek zagrożeń charakterystycznych dla powiatu pułtuskiego opracowanych przez podmioty wskazane w siatce bezpieczeństwa powiatu pułtuskiego - ujęto w części III planu – rozdziale I. Procedury realizacji zadań z zakresu zarządzania kryzysowego – punkcie: 1.2. Załączniki funkcjonalne do Powiatowego Planu Zarządzania Kryzysowego.

Ponadto Wydział Zarządzania Kryzysowego Starostwa oraz Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego posiada w swoich zasobach opracowane plany, procedury, regulaminy, algorytmy, moduły, instrukcje, bazy danych i dokumenty pomocnicze związane z reagowaniem w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych.

ROZDZIAŁ 8

WYKAZ ZAWARTYCH UMÓW I POROZUMIEŃ ZWIĄZANYCH Z REALIZACJĄ ZADAŃ ZAWARTYCH W PLANIE ZARZĄDZANIA KRYZYSOWEGO

ROZDZIAŁ 9

ZASADY I TRYB OCENIANIA I DOKUMENTOWANIA SZKÓD

9.1. Straty w infrastrukturze komunalnej – zdarzenia noszące znamiona klęski żywiołowej

Podstawą prawną do udzielenia przez Wojewodę dotacji z budżetu państwa na zadania związane z przeciwdziałaniem i usuwaniem skutków zdarzeń noszących znamiona klęsk żywiołowych są:

- ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych,
- Wytyczne ministra spraw wewnętrznych i administracji w sprawie zasad i trybu udzielania jednostkom samorządu terytorialnego dotacji celowych z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych związanych z remontem i odbudową obiektów budowlanych zniszczonych lub uszkodzonych w wyniku zdarzeń noszących znamiona klęski żywiołowej, w tym na przeciwdziałanie skutkom takich zdarzeń w przyszłości zatwierdzone dnia 31 marca 2016 r.
- Zarządzenie Nr 33 Wojewody Mazowieckiego z dnia 1 lutego 2018 roku w sprawie powołania Komisji Wojewódzkiej do spraw weryfikacji strat powstałych w wyniku zdarzeń noszących znamiona klęski żywiołowej w infrastrukturze komunalnej.
- Regulamin Komisji Wojewódzkiej do spraw weryfikacji strat powstałych w wyniku zdarzeń noszących znamiona klęski żywiołowej w infrastrukturze komunalnej, zatwierdzony 22 marca 2018 roku.

Ze środków dotacji skorzystać mogą wyłącznie jednostki samorządu terytorialnego (gmina, powiat, samorząd województwa) na zadania dotyczące remontu i odbudowy obiektów budowlanych zniszczonych lub uszkodzonych w wyniku zdarzeń noszących znamiona klęsk żywiołowych.

Warunkiem uzyskania dotacji przez jednostkę samorządu terytorialnego jest złożenie przez nią pozytywnego pod względem formalnym i merytorycznym wniosku o dotację na dofinansowanie zadania, a następnie podpisanie umowy dotacji z wojewodą.

Powyższe akty prawne i dokumenty, jak również aktualne wzory wniosków, protokoły, formularze, procedury są dostępne do pobrania na stronie internetowej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego: www.mazowieckie.pl → KŁĘSKI ŻYWIOŁOWE → INFRASTRUKTURA KOMUNALNA.

Zasady postępowania podczas oceniania i szacowania szkód w infrastrukturze komunalnej powiatu spowodowanych zdarzeniami noszącymi znamiona klęski żywiołowej zostały opisane w SPO – 13 „Ocenianie i dokumentowanie strat”.

9.2. Straty w infrastrukturze komunalnej – osuwiska

Podstawą prawną do udzielenia przez Wojewodę dotacji z budżetu państwa na zadania związane z usuwaniem skutków ruchów osuwiskowych ziemi lub przeciwdziałaniem tym zdarzeniom są:

- ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych,
- Wytyczne ministra spraw wewnętrznych i administracji w sprawie zasad i trybu udzielania jednostkom samorządu terytorialnego dotacji celowych z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych polegających na naprawie, odbudowie, budowie, przeniesieniu, stabilizacji i ulepszeniu infrastruktury publicznej zniszczonej, uszkodzonej bądź zagrożonej przez ruchy osuwiskowe ziemi lub erozję brzegu morskiego zatwierdzone dnia 31 marca 2016 r.,
- Zarządzenie Nr 396 Wojewody Mazowieckiego z dnia 28 lipca 2016 r. zmieniające zarządzenie w sprawie powołania Mazowieckiego Wojewódzkiego Zespołu nadzorującego realizację zadań w zakresie przeciwdziałania ruchom osuwiskowym ziemi oraz usuwania ich skutków,
- Zarządzenie Nr 518 Wojewody Mazowieckiego z dnia 12 października 2016 r. zmieniające zarządzenie w sprawie powołania Mazowieckiego Wojewódzkiego Zespołu nadzorującego

realizację zadań w zakresie przeciwdziałania ruchom osuwiskowym ziemi oraz usuwania ich skutków.

Ze środków dotacji skorzystać mogą wyłącznie jednostki samorządu terytorialnego (gmina, powiat, samorząd województwa) na zadania polegające na naprawie, odbudowie, budowie, przeniesieniu, stabilizacji i ulepszeniu infrastruktury publicznej zniszczonej, uszkodzonej bądź zagrożonej przez ruchy osuwiskowe ziemi.

Warunkiem uzyskania dotacji przez jednostkę samorządu terytorialnego jest złożenie przez nią pozytywnego pod względem formalnym i merytorycznym wniosku o dotację na dofinansowanie zadania, a następnie podpisanie umowy dotacji z wojewodą.

Powyższe akty prawne i dokumenty, jak również aktualne wzory wniosków, protokoły, formularze, procedury są dostępne do pobrania na stronie internetowej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego: www.mazowieckie.pl → KŁĘSKI ŻYWIOŁOWE → OSUWISKA.

9.3. Szacowanie strat w rolnictwie w wyniku niekorzystnych zjawisk atmosferycznych

Dokumentami regulującym zasady szacowania strat w rolnictwie w wyniku niekorzystnych zjawisk atmosferycznych są:

- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 stycznia 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.
- Wytyczne Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi dla Komisji powołanych przez Wojewodę dotycząca ogólnych zasad szacowania szkód w gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji rolnej, w których wystąpiły szkody spowodowane przez suszę, grad, deszcz nawalny, ujemne skutki przezimowania, przymrozki wiosenne, powódź, huragan, piorun obsunięcie się ziemi lub lawinę z dnia 29 maja 2018 r.
- Zarządzenie Wojewody Mazowieckiego w sprawie powołania komisji do spraw oszacowania szkód w gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji rolnej, w których wystąpiły szkody spowodowane przez niekorzystne zjawisko atmosferyczne.
- Regulamin działania terenowych komisji powoływanych przez Wojewodę Mazowieckiego do spraw szacowania szkód w gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji rolnej, w których wystąpiły szkody spowodowane przez niekorzystne zjawiska atmosferyczne zatwierdzony dnia 5 czerwca 2018 r.

W wyniku wystąpienia niekorzystnego zjawiska atmosferycznego, poszkodowany producent rolny zgłasza wystąpienie szkód do właściwego terytorialnie dla miejsca wystąpienia szkody wójta, burmistrza, prezydenta miasta. Po rozpoznaniu zjawiska wójt, burmistrz, prezydent miasta występuje z wnioskiem do wojewody o powołanie komisji do oszacowania szkód powstałych w gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji rolnej. Komisja dokonuje oszacowania zakresu i wysokości szkód poprzez lustrację na miejscu i sporządza protokół.

Warunkiem uzyskania pomocy przez poszkodowanego producenta rolnego jest uzyskanie protokołu oszacowania szkód z adnotacją wojewody potwierdzającą wystąpienie szkód.

Powyższe akty prawne, jak również wzory wniosków, protokoły i formularze są dostępne do pobrania na stronie internetowej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego: www.mazowieckie.pl → KŁĘSKI ŻYWIOŁOWE → ROLNICTWO STRATY

9.4. Odnowienie powierzchni leśnych

Udzielenie Starostwom dotacji na odnowienie/ przebudowę drzewostanu niestanowiącego własności Skarbu Państwa zniszczonego w wyniku klęsk żywiołowych, prowadzone jest zgodnie z przepisami ustaw:

- ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach;
- ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym;
- ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Ze środków dotacji skorzystać mogą wyłącznie właściciele lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa w przypadku braku możliwości ustalenia sprawcy szkody w lasach, powstałej w wyniku oddziaływania gazów i pyłów przemysłowych, oraz w przypadku pożarów lub innych klęsk żywiołowych spowodowanych czynnikami biotycznymi albo abiotycznymi, zagrażających trwałości lasów (art. 12 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach).

Warunkiem uzyskania dotacji przez właściciela lasu jest złożenie pozytywnego pod względem formalnym i merytorycznym oraz zaopiniowanego przez nadleśniczego wniosku o dofinansowanie do starosty, który następnie występuje do wojewody z wnioskiem o uruchomienie środków finansowych. Środki zostają przekazane na numer rachunku bankowego Starostwa po przedłożeniu przez starostę sprawozdania z wykonania zadania.

9.5. Uruchomienie środków rezerwy celowej na wypłatę zasiłków celowych

Dokumentami regulującym zasady przyznawania i wypłacania zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego są:

- 1) ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.
- 2) Wydane przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji zasady udzielania, ze środków rezerwy celowej budżetu państwa na przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych, pomocy finansowej w formie zasiłków celowych, o których mowa w ustawie o pomocy społecznej, dla rodzin lub osób samotnie gospodarujących, poszkodowanych w wyniku zdarzeń noszących znamiona klęsk żywiołowych.
- 3) Wydane rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów w sprawie gmin poszkodowanych w wyniku działania żywiołu, w których stosuje się szczególne zasady odbudowy, remontów i rozbiórek obiektów budowlanych.

Zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt. 6 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego **jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym.**

W wyjątkowych przypadkach, kiedy powstałe zniszczenia dotyczą znacznej liczby budynków mieszkalnych, a skala potrzeb pomocowych znacznie przekracza możliwości gminy, istnieje możliwość udzielania ze środków rezerwy celowej budżetu państwa pomocy finansowej dla osób lub rodzin poszkodowanych w wyniku zdarzeń losowych. Celem udzielanej w tym zakresie pomocy nie jest jednak zrekompensowanie poniesionych strat ale umożliwienie osobom lub rodzinom poszkodowanym uzyskanie środków na realizację niezbędnych potrzeb życiowych, **których nie są w stanie zaspokoić w oparciu o posiadane środki własne.**

Warunkiem ubiegania się o dotację jest zgłoszenie przez jednostkę samorządu terytorialnego (gminę) do Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie (Wydziału Polityki Społecznej) potrzeb oraz przesłanie pisma zawierającego informację o zdarzeniu oraz dane pozyskane w wyniku szacowania szkód i wywiadów środowiskowych przeprowadzonych przez Ośrodek Pomocy Społecznej w poszkodowanych rodzinach. W celu dokonania prawidłowej oceny powstałych szkód w gminie powinna zostać powołana komisja specjalistów, którzy oceniają szkody, oszacują koszt remontu lub odbudowy budynku mieszkalnego oraz sporządzą odpowiedni protokół.

Uruchomienie środków rezerwy celowej na zasiłki celowe z budżetu państwa

W celu uruchamiania środków na zasiłki celowe z budżetu państwa wójt gminy (burmistrz, prezydent miasta) sporządza i przedstawia wojewódzkie listę uszkodzonych lub zniszczonych budynków/lokalności mieszkalnych w poszczególnych miejscowościach z opisem szkody i szacowaną kwotą zasiłku.

Wojewoda dokonuje wstępnej weryfikacji danych zawartych ww. listach, sporządza zbiorczą listę zasiłków z terenu województwa i wnioskuję do Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji o uruchomieniu środków z rezerwy celowej budżetu państwa na przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych.

W przypadku wniosku o przyznanie pomocy na remont lub odbudowę budynku/lokalności mieszkalnego oszacowania wysokości szkód w budynku/lokalności mieszkalnym dokonuje osoba posiadająca uprawnienia zawodowe w zakresie szacowania nieruchomości albo komisja do spraw szacowania strat, powołana przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta), w której bierze udział pracownik organu nadzoru budowlanego wykonujący zadania służbowe.

W celu sprawnego udzielania pomocy, w razie konieczności wójt (burmistrza, prezydenta miasta) i starosta powinni zapewnić służbom pomocy społecznej, odpowiedniej do potrzeb, wsparcie ze strony innych pracowników samorządowych gminy lub powiatu.

ROZDZIAŁ 10

PROCEDURY URUCHAMIANIA REZERW STRATEGICZNYCH

Rodzaj dokumentu	PROCEDURA REAGOWANIA KRYZYSOWEGO	Data opracowania	Marzec 2018
Nazwa dokumentu	10.1. Procedura uruchamiania rezerw strategicznych	Podmiot opracowujący	Wydział Zarządzania Kryzysowego Starostwa

I. Cel procedury

Określenie sposobu postępowania Starosty w zakresie wnioskowania o udostępnienie rezerw strategicznych w przypadku wystąpienia klęski żywiołowej, sytuacji kryzysowej, odtworzenia infrastruktury krytycznej lub zaspokojenia podstawowych potrzeb obywateli, ratowania ich życia i zdrowia, a także potrzebę wsparcia realizacji celów społecznych.

II. Lider/ Uczestnicy procedury

Starosta Pułtuski, minister właściwy ds. energii, Prezes Agencji Rezerw Materiałowych, Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego (PCZK).

III. Wejścia, wyjścia oraz formalne podstawy realizacji procedury

Wejścia	Wyjścia	Podstawy prawne realizacji procedury
Wystąpienie klęski żywiołowej lub sytuacji kryzysowej, oraz zakłóceń w ciągłości dostaw służących funkcjonowaniu i zaspokajania podstawowych potrzeb obywateli, ratowania ich życia i zdrowia, a także potrzebę wsparcia realizacji celów społecznych.	Wykorzystanie/ użytkowanie udostępnionych rezerw strategicznych zgodnie z zaistniałą potrzebą i ich przeznaczeniem oraz dokonanie zwrotu części niewykorzystanych rezerw.	1. Ustawa z dnia 29 października 2010 r. o rezerwach strategicznych. 2. Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym. 3. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym. 4. Ustawa z dnia 18 kwietnia 2002 r. o stanie klęski żywiołowej.

IV. Opis postępowania

Przedsięwzięcia	Wykonawcy
A. Monitorowanie zagrożeń 1. Monitorowanie rozwoju sytuacji kryzysowej, stwarzającej możliwość zaistnienia zagrożenia życia, drastycznego pogorszenia się warunków bytowych ludności lub możliwości znacznych szkód i strat materialnych, wynikających z nieprzewidzianych zdarzeń i okoliczności oraz klęsk żywiołowych i sytuacji kryzysowych w przypadku bezwzględnej potrzeby użycia rezerw strategicznych.	PCZK
B. Uruchamianie działań 1. Przygotowanie i przesłanie wniosku o udostępnieniu rezerw strategicznych do ministra właściwego do spraw energii zawierającego: - nazwę i ilość asortymentu rezerw strategicznych, - cel wykorzystania danego asortymentu, - dane podmiotu, któremu udostępnione będą rezerwy strategiczne. 2. Analiza otrzymanego wniosku – wydanie decyzji o udostępnieniu rezerw strategicznych. Decyzja ta podlega natychmiastowemu wykonaniu przez Agencję Rezerw Materiałowych.	Starosta Pułtusi, PCZK Minister właściwy ds. energii
C. Realizacja 1. Ustalenie warunków oraz łańcucha działań związanych z wydaniem i odbiorem przedmiotu udostępnienia, jego transportem, instalacją (montażem), deinstalacją (demontażem), eksploatacją i zwrotem do zasobów rezerw. Poinformowanie stosownego organu administracji samorządowej o ustaleniach. 2. Wydanie przedmiotu udostępnienia do użytkownika, zgodnie z podjętymi ustaleniami i otrzymanymi dokumentami.	Prezes Agencji Rezerw Materiałowych, Wskazana przez Prezesa ARM – Przechowawca (lub inny podmiot)
3. Odbiór przedmiotu udostępnienia zgodnie ze wskazanym przez miejscem i terminem. 4. Wykorzystanie udostępnionych rezerw strategicznych zgodnie z ich przeznaczeniem i stworzenie warunków niezagrażających funkcjonowaniu społeczności oraz złagodzenie szkód i strat wynikających z nieprzewidzianych zdarzeń i okoliczności. 5. Zwrot części niewykorzystanych rezerw – zgodnie z przyjętymi ustaleniami i otrzymanymi dokumentami – w przypadku ich niewykorzystania. 5. Zwrot przedmiotu udostępnienia do zasobu rezerw po wykorzystaniu, zgodnie z ustaleniami i otrzymanymi dokumentami – w przypadku udostępnienia rezerw asortymentu specjalistycznego (np. konstrukcje składanych wiaduktów, mostów drogowych i kolejowych, koparek, spycharek itp.).	Starosta Pułtusi lub wskazany podmiot na rzecz, którego udostępniono rezerwy strategiczne

10.2. Wniosek o udostępnienie rezerw strategicznych - przykład

Pułtusk, dnia

Starostwo Powiatowe w Pułtusk
ul. Marii Skłodowskiej-Curie 11
06-100 Pułtusk

Minister właściwy ds. energii
Pl. Trzech Krzyży 3/5
00-507 Warszawa

Wniosek o udostępnienie rezerw strategicznych

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 7 ustawy z dnia 29 października 2010 r. o rezerwach strategicznych, w związku z
.....
.....
.....
..... (informacje na temat
zaistniałego zdarzenia, charakterystyka zagrożenia: rodzaj, czas wystąpienia, rozmiar oraz uzasadnienie do wniosku)

Biorąc pod uwagę powyższe zwracam się z prośbą o uruchomienie rezerw strategicznych.

1. Nazwa i ilość asortymentu rezerw strategicznych.

.....
.....

2. Cel wykorzystania rezerw strategicznych.

.....
.....

3. Dane podmiotu (nazwa, dane kontaktowe) wnioskującego o rezerwy strategiczne.

.....
.....

4. Osoba upoważniona do odbioru rezerw strategicznych

.....
.....

Starosta Pułtuski

ROZDZIAŁ 11

**OCHRONA INFRASTRUKTURY
KRYTYCZNEJ**

INFRASTRUKTURA KRYTYCZNA – należy przez to rozumieć systemy oraz wchodzące w ich skład powiązane ze sobą funkcjonalnie obiekty, w tym obiekty budowlane, urządzenia, instalacje, usługi kluczowe dla bezpieczeństwa państwa i jego obywateli oraz służące zapewnieniu sprawnego funkcjonowania organów administracji publicznej, a także instytucji i przedsiębiorców.

Infrastruktura krytyczna obejmuje systemy:

- zaopatrzenia w energię, surowce energetyczne i paliwa,
- łączności,
- sieci teleinformatycznych,
- finansowe,
- zaopatrzenia w żywność,
- zaopatrzenia w wodę
- ochrony zdrowia,
- transportowe,
- ratownicze,
- zapewniające ciągłość działania administracji publicznej,
- produkcji, składowania, przechowywania i stosowania substancji chemicznych i promieniotwórczych, w tym rurociągi substancji niebezpiecznych.

OCHRONA INFRASTRUKTURY KRYTYCZNEJ – należy przez to rozumieć wszelkie działania zmierzające do zapewnienia funkcjonalności, ciągłości działań i integralności infrastruktury krytycznej w celu zapobiegania zagrożeniom, ryzykom lub słabym punktom oraz ograniczenia i neutralizacji i ich skutków oraz szybkiego odtworzenia tej infrastruktury na wypadek awarii, ataków oraz innych zdarzeń zakłócających jej prawidłowe funkcjonowanie.

Do zadań starosty należy organizacja i realizacja zadań z zakresu ochrony infrastruktury krytycznej. Zadanie to starosta wykonuje przy pomocy powiatowej administracji zespolonej i jednostek organizacyjnych powiatu oraz powiatowego zespołu zarządzania kryzysowego.

Zgodnie z art. 5b ustawy *o zarządzaniu kryzysowym* - właściwi wojewodowie, jeżeli istnieje potrzeba wynikająca z wojewódzkiego planu zarządzania kryzysowego, są upoważnieni do przekazywania niezbędnej informacji o infrastrukturze krytycznej na terenie województwa właściwemu organowi administracji publicznej działającemu na tym terenie, z zachowaniem przepisów o ochronie informacji niejawnych.

**W ZWIĄZKU Z PRZEKAZANIEM W TRYBIE ART. 5 B USTAWY
O ZARZĄDZANIU KRYZYSOWYM PRZEZ WOJEWODĘ
MAZOWIECKIEGO INFORMACJI O BRAKU NA TERENIE POWIATU
PUŁTUSKIEGO INFRASTRUKTURY KRYTYCZNEJ NIE SPORZĄDZA
SIĘ PLANÓW OCHRONY TEJ INFRASTRUKTURY W ROZUMIENIU
PRZEPISÓW USTAWY.**